

Di'ibũ Dios Myooy Ja Jesukristũ Es Ttuknijáwudũt Ja Myũduumbũty

1 ¹Di'ibũts ngũxjaapy mǎ tyǎdu neky, yũ'ũ di'ibũ Dios myooy ja Jesukristũ es ttuknijáwudũt ja myũduumbũty di'ibũ tsojkap es tsojk tyunǎ'ǎñ jyatǎ'ǎñũty. Jesukristũ tkejxy nidu'ugũ 'yanklũs mǎ ẽj, Fwank, Jesukristũ myũduumbũ, es tũts xytyuknijawũ tũgekyũ tyǎadũ. ²Paaty mǎ tyǎdu neky nnikajxpétyũts ko tyũy'ajtũnũty di'ibũts n'ijx nmũdoo, ko yũ'ũ ja Diosũ 'yayuk es di'ibũ Jesukristũ xytyuk'ijx xytyuknijǎ'ajũts.

³Dios kunu'xudũp di'ibũty kyajxtũp, es kunu'xudũp nandũ'un di'ibũ myũdeepy ja myadya'agyũ tyǎdu ayuk, es tmũbáktũt es tkuydyũndũt di'ibũ ijtp yǎǎ kũxjǎ'ay, mũt ko tũ wyingóñ ja tiempũ mǎ tyunǎ'ǎñ jyatǎ'ǎñũty.

Fwank tnijayũ ja mũbũjkrũtyjũk nijũxtujk pekypyũ

⁴Ëj Fwank. Nnijáyũts yũ mũbũjkrũty di'ibũ naymyujkudũp mǎ jũxtujkũ kajpn Asyũ ñǎǎxóty. Wa'an ja Dios mgunu'xudũ es mmo'oyũdu ja agujk'ajt jotkujk'ajtũn, ja Dios di'ibũ ijtp, dũ'uñũm 'yity, es dũ'uñũm 'yitǎ'ǎñ. Nandũ'un mgunu'xudũt ja Espírítũ Santũ es mmo'oyudũt ja agujk'ajt jotkujk'ajtũn, ja Espírítũ Santũ di'ibũ ijtp mǎ uñǎaybyajn mǎ Dios yajkutíky, es ttuñ jũxtujk naxũ tuunk. ⁵Es nandũ'un ja Jesukristũ, di'ibũ ñikajxpejtypy ja tũy'ajtũn, mgunu'xudũt es mmo'oyudũt ja agujk'ajt jotkujk'ajtũn, di'ibũ jawyiin jikyryũjũk ko 'ye'ky, es tyam yajkutíky mǎ nidũgekyũ naxwĩnũdu jǎ'ayũdyũ ryey. Jesukristũ xytsyojkm, tũ xyajwátsum ja nbojpn'ajtũm mũt ja ñe'pyñ, ⁶es tũ xpyũjtákũm yajkutujkũp es teedyũty, es nmũdu'unũm ja Dios Teety. ¡N'ok'awdajtũm ja Jesukristũ di'ibũ winũ xũũ winũ tiempũ tmũdaty ja mũj'ajtũn esũ muk'ajtũn! Wa'an dũ'unũty.

⁷Ixtũ, Kristũ miimp yoodsóty. Nidũgekyũ naxwĩnũdu jǎ'ay t'íxtũt, es extũ ja'ajũty di'ibáty yajkruuzpajtũdu; es nidũgekyũ naxwĩnũdu jǎ'ayũty jyũ'ũy yǎ'axtũt ko t'íxtũt. Es dũ'un jyatǎ'ǎñ. Wa'an dũ'unũty.

⁸Nindsũn'ajtũm Dios, di'ibũ tũgekyũ muk'ajtũn myũdajtypy, yũ'ũ dũ'un jũnǎǎmp: “Ëjtsũ dũ'un éxtũm ja A es éxtũm ja Z, ẽjtsũ dũ'un ja jawyiimbũ es ja tim okpũ, di'ibũ ijtp, dũ'uñũm 'yity, es dũ'uñũm 'yitǎ'ǎñ.”

Fwank t'ixy ja Kristũ

⁹Ëj Fwank, mmũmũbũjkrũty. Mũt yũ'ũgyũjxmu Jesús ẽj n'ítỹts mũt miidsũty mǎ Diosũ kyutujkũn, ayo'on es ma'xtujkũn. Tũts xyjapũjtǎ'aktũ éxtũmũ tsimyjya'ay yǎ mǎ islũ di'ibũ xyũ'ajtypy Patmũs, mũt ko

ngajxwa'xyuts ja Diosu 'yayuk es nnigajxy nnimadya'agyuts ja Kristu. ¹⁰Ma tu'ugu domingu xuu ja Espiritu Santu xyñigudákuts. Nétuts nmudooy éxtum pún muk kyajxy n'axku'uyuts mut tu'ugu ayuk, du'un éxtum ya'axy ja trompetu, ¹¹es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ay nekykuyjxm di'ibu m'ijxy, es tuknigaxu tadu neky ja mubujkputy di'ibu naymyujkadup ma tyadu juxtujkpa kajpn: Éfesu, Esmirna, Pérgamu, Tyatiiru, Sardus, Filadelfyu esu Laodiseeu.

¹²Nwa'kambijtyuts es n'ixa'añuts pándsu dun xymyugajxp. Nétuts n'ijxy juxtujku oorú kandaleeru, ¹³es kujk'aay ma tadu kandaleeru, n'ijxyuts kyaxe'eky éxtum tu'ugu yedyujk, es ñaywyítxuty yeñ, extu tekyjyujp'ambaat, es tmudaty tu'ugu 'yooru kaatsywyuun di'ibu jantsy mujú 'yok. ¹⁴Yu wyaay poop éxtumu lanu pooppu, es éxtumu tsajp'e'pyky, esu wyiin du'un kyaxe'eky éxtumu junya'angun. ¹⁵Yu tyeky jantsy tu'xp, éxtumu bronsu ko muk 'yambeky; esu kyajxy jantsy muk, éxtum 'yuutsy pyumimiy ja mujú nñudáx. ¹⁶Ma yu 'yaga'añgyu'u tmudaty juxtujku madsa'a, esu wyiin jyujp tu'xp éxtum ko tye'xy ja xuu mut winu myujaa. Es ma 'yaa pyudsemy éxtum tu'ugu espaadu jajpki'pyñ es majtsku 'yaa.

¹⁷Kots n'ijxy, ngudaayuts tyeky'ujxy éxtumu o'kpu. Es yu'u tyuknikooñuts ja 'yaga'añgyu'u, es xy'anmaayuts:

—Katu mdsu'ugu. Ujtsu du'un ja jawyiimbu es ja tim okpu. ¹⁸Ujtsu du'un di'ibu jiky'ajtp. Tats n'ok'o'kpu, nétuts njikypyejky, es njiky'átyuts winu xuu winu tiempu, es nmudajtypyuts ja kutujkun esuts nyajjikypyákut ja o'kputy. ¹⁹Kuxja'ay di'ibu tu xy'ixy, di'ibu jaa tyam, es di'ibu ya'ixaamp óknam. ²⁰Yu'u du'un 'yandijpy ja ayu'udsyu winma'añ, ja juxtujkpu madsa'a di'ibu tu xy'ixy madsu n'aga'añgyu'u es ja juxtujkpa oorú kandaleeru. Ja juxtujkpa madsa'a ja'a 'yandijpy ja juxtujkpa n'ayuk kajxwa'xputu ma ja mubujkputujk ñaymyúkadu, esu juxtujkpa kandaleeru ja'a 'yandijpy ja mubujkputy di'ibu naymyujkadup ma juxtujkpa kajpn.

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkputujk jap Éfesu

2 ¹Du'un xyñijáyut yu n'ayuk kajxwa'xputu di'ibu ijtp ma ja mubujkputujk ñaymyúkadu jam Éfesu. “Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy juxtujku madsa'a 'yaga'añgyu'ujóty es jyudity kujk'aay ma tadu juxtujkpa oorú kandaleeru: ²Uj nnija'abuts di'ibu mduundup, wi'ix mmuktundu, es ja ma'xtujkun di'ibu mmudajttup. Es nnija'abuts ko kyaj mbaat xymyuma'xtúktu ja axuk ja'ayaty. Nan nnija'abuts ko tu xywyinma'añ'ixtu di'ibu nugoobu ñayñigajxudu ko yu'u 'yapóstaluty, es tu xyajnidu'xtu ko yu'udyu andákruty. ³Tu xymyudánudu es xytyuknaxtu ja ayo'on mut ujtskyujxm, es ni tu mgatsipka'axtu. ⁴Per ma miidsaty tam tits nga'oyjya'ap, yu'u ko kyaj xy'oknakytsyojknudats éxtum jawyiñup. ⁵Jamyatstu éxtum tuuyup xytsyojktuts es yajxónuts xymyuduundu. Yajjumbittu mjet es jiky'attu jatugok éxtumu naty jawyiin. Pún kyaj mjodumbittu, nninujxtup es nbujkadut ja mgandaleeru ma 'yity. ⁶Oyu du'un xytyundu ko xkyatsoktu ja nikolátyudyu 'yaxuk jiky'ajtun, mut ko uj nandu'un n'axuk'ijxpyuts. ⁷Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkadu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaaydyubu tadu mubujkputujk ma ñaymyúkadu. Pún

madakp, tyaadu nmo'oyuups es tja'xut ja ujs tuump di'ibu yajjiky'ajtp es tsajpótm 'yity."

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkputujk jap Esmirnu

⁸Nijay nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xpuats di'ibu ijtp ma yu mubujkputujk ñaymyúkudu jam Esmirnu: "Du'un jyuna'añ yu jawyiimba esu tim okpu, di'ibu ok'o'kpu es net jyikypyejky. ⁹Uj nnija'abats ko m'ayoodup. Per jotkujkudu mut ko Dios mdsókudu es mbudúkudu. Es nnija'abats ko nugoo mni'ow mniyaaxudu di'ibáty naydyjjudup ko 'yisraelítaty, di'ibu sitay je'eyu ko myujku'umadúndu. ¹⁰Katu mdsu'ugudu mut ko m'ayowa'andu. Yu mujku'ugópku yu'u wyinma'añ myo'oyaampy ja myuduumbuty es mbujta'aga'añaty pujxndugóty miidsuty nidu'ugaty, es waanu tiempu mya'ayowa'añaty muk, es du'un xymyastu'uttat ja mmubujkunaty. Yajti'igyudu mjot mwinma'añaty extu o'kunbyaaty, es ujs miits nmo'oydyup yu jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹¹Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkudu di'ibu 'yanmaaydyup ja Espírítu Santu tadu mubujkputy di'ibu naymyujkudup: Pún madakp, kyaj ja'a pyaadudat ja ayo'on di'ibu du'un éxtamu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok."

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkputujk jap Pérgamu

¹²Nijay nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xpuats di'ibu ijtp ma ja mubujkputy ñaymyúkudu jam Pérgamu: "Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja espaadu jajpki'pymbyu es majtsku 'yaa: ¹³Uj nnija'abats ko mdsuunudu ma ja Satanás 'yane'emy. Es nan nnija'abats kots miits xypyanyjxtu amumdu'uk jot, es kyajts xymyastu'uttu oy tjaya'o'ktu ja n'ayuk kajxwa'xpu Antipus ma miidsuty, jap ma ja Satanás tsyuun. ¹⁴Per ma miidsuty tam tits nga'oyjya'ap, mut ko tam ñaymyíkyaty mut miidsuty di'ibu pyanajxtup ja Balamu 'yuxpujken. Tadu Balán yu'u wyinma'añmyooy ja Balak wi'ix dyajpekytúnat ja israelítaty, ttuktsu'tstu ja tsu'utsy di'ibu tu yajtukwindsu'ugu ja agojwinnáxaty, es myu'induundu. ¹⁵Njuna'añhdsu du'unu tyaadu mut ko ma miidsuty, ta di'ibu pyanajxtup ja nikoláytydyu 'yuxpujken, mut ko uj nandu'un n'axuk'ijxpyats. ¹⁶Paaty jodumbittu. Pún kudii, nujxuups es nyajkutugóyupstu tadu axuk ja'ayuty mut ja espaadu di'ibu pudsuump madsu n'aa. ¹⁷Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkudu di'ibu ja Espírítu Santu 'yanmaaydyup ja mubujkputy di'ibu naymyujkudup: Pún madakp, ndukju'xupts ja ayu'udsyubu manaa. Es nandu'un nmo'oyuups tu'ugu poop tsaa di'ibu myudajtypy kuxja'ay yu xuu jembyu di'ibu ni pún tkanjawu, ja'ayu ñija'ap di'ibats nmeepy."

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkputujk jap Tyatiiru

¹⁸Nijay nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xpuats di'ibu ijtp ma ja mubujkputujk ñaymyúkudu jam Tyatiiru: "Du'un jyuna'añ ja Diosu 'yU'unk di'ibu myudajtypy ja wyiin éxtamu junya'angun, esu tyeky du'un éxtam ja bronsu di'ibu jantsy tu'xp: ¹⁹Uj nnija'abats di'ibu mduundup. Nnija'abats ja mdsojkenaty, yu mmubujkenaty, yu mma'xtujkenaty, es wi'ixu Dios xymyudundu. Es nnija'abats ko tyam xytyundu oy waanu ni'igu kudiinam

jawyñur. ²⁰Per mdugooydyur mut ko xyña'ixtu tadu toxytyujk Jezabel di'ibu nayñigajxur ko yu'u Diosu 'yayuk tkajxwa'xu, per je'eyu 'yanda'aky es twin'uundu ja di'ibuts xymyuduundur, es myu'indúndut es nan tju'xtat ja di'ibu tu yajtukwindsu'ugu agojwinnáxuty. ²¹Uj tats njamo'oyu tiempu esxyur yu'u tu jyodambity, esxyur tu dyajtugátsy ja wyinma'añ. Per kyajpu du'un tu ttuna'añ, kyaj tu tmastu'uty ja ma'induunk. ²²Ja'agyujxm ko kyaj tmastu'uty ja pekytyu'unun, ujtsuts nyajka'ap tu'ugu pa'am es 'yayówt muk, nandu'un 'yayówt púnuty mmut pyektyundu pún kyaj tmastu'uttu ja pekytyu'unun. ²³Es nya'oogupts ja Jezabelu 'yu'unguty, es du'un nduknijáwudats nidagekyu mubujkputujkuty kots uj n'ixy'aty ja jyot wyinma'añuty, es nidu'uk nidu'uk miits ndudyúndut o ngumádyut éxtum mbaadudu. ²⁴Per miidsuty nija'ajuty di'ibu ak'ijttap Tyatiiru di'ibu kyaj tranujxtu tadu axuk xpujkan es ni tkanijáwudu di'ibuty yu'ujuty tyijttap yu Satanasu 'yuxpujkanu ayu'udsyubu, kyaj nnakymyo'oyuty wiinkpu ana'amun, ²⁵je'eyu ko xkywentu'áttut di'ibu mmudajttap extu kots uj njumbítut. ²⁶Pún madakp es ttuñ di'ibuts uj ndsejpy, nmo'oyupts uj ja kutujkan es 'yana'amut ma tugekyu ja naxwíñudu, ²⁷es du'un 'yana'amut éxtum ko ja naxtu'ts yajtukwépy ja pujxndajk, es tyukpu'uju, du'un éxtum nDeedyats tu xymyo'oy esats nyajkutúkat. ²⁸Nandu'un nmo'oyur ja jayxyu. ²⁹Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúkudu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaadyur ja mubujkputy di'ibu naymyujkudur."

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkputujk jap Sardus

3 ¹Nijay nandu'un yu n'ayuk kajxwa'xpu'ts di'ibu ijtp ma ja mubujkputujk ñaymyúkudu jam Sardus: "Du'un jyuna'añ di'ibu myudajtypy ja jaxtujku madsa'a es ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy jaxtujk naxu tuunk: Uj nnija'abats di'ibu mduundur. Oy miits mjajiky'attu, du'un m'ittu éxtum eekypun. ²Paaty wijtu es muk tundu ja mjot, mo'oydu muk'ajtan di'ibu akwu'ampnum, di'ibu jawaanu kya'o'knu, ja'a ko tats n'ixy es kyaj tyim'óyuty di'ibu mduundur Dios windum. ³Jamyatstu ja oybyu n'uxpujkanuts di'ibu m'axaju. Kudyundu es yajtugátstu mwinma'añuty es mjiky'áttut. Pún kyajpu du'un xytyundu, nujxu'ts ti'in, éxtum tu'ugu ma'tspu, ma ni xykya"awíxyudsu naty. ⁴Per jap Sardus tap naagudyu ja'ay di'ibuts situy taaym'ts xymyuduundur amumdu'uk jot. Yu'u tyaadaty jyudíttut mut uj poop witxu, mut ko du'un ñitúkudu. ⁵Pún madakp, nan ndukpujta'agupts ja poop wit, es kyajtsu xyu njo'tsat ma 'yity kuxja'ay nekykyujxy ja xyuujuty púnuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu. Ni'iguts n'axájut éxtumdsu nja'ajun madsu nDeety 'yity mut ja 'yánklusuty. ⁶Di'ibu mudoodur, wa'an tjaygyúkudu di'ibu ja Espiritu Santu 'yanmaadyur ja mubujkputy di'ibu naymyujkudur."

Ayuk yajtuknigéxy ja mubujkputujk jap Filadelfyu

⁷Nijay nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xpu'ts di'ibu ijtp ma ja mubujkputujk ñaymyúkudu jam Filadelfyu: "Du'un jyuna'añ di'ibu ni madsu pyojpu, di'ibu ja Tuya'ajtan es di'ibu myudajtypy ja rey Davitu 'yawatsn; es ko dya"awa'atsy tii, ni pún mbaat tkaya"adiky; es ko ti dya"adiky, ni pún

mbaat tkaya'awa'atsy. ⁸Uj nniija'abuts di'ibu mduundup. Tuts mbujta'aky tu'ugu tujk aa awa'ats ma miidsaty, di'ibu ni pán mbaat tkaya'adiky. Oy nngoo xykyamudajtpu mujaa, tu xykyuydyundu ja n'ayúkuats es kyajts tu xy'uxtijy. ⁹Ja mujku'ugópk mduumbuty, tadu andákppty di'ibu nayñigajxudup ko yu'u 'yisraelítaty, per nugoo je'eyu 'yanda'aktu, nyajkoxtánudupts mdeky'ujxy, es du'un tnijáwudut ko tuts uj miits ndsoktu. ¹⁰Tu xykyuydyúnduts ja n'ana'amun ko tu xymyudattu ja ma'xtujkun, es mudu tyaadu ujtsuts mij nguwa'anup ko naty myiñ ja ayo'on di'ibu minaamp ma tugekyu naxwiñudu, es yajtukkumudowa'añ di'ibu jiky'ajttup naxwiñ. ¹¹Uj múnupts tsojk. Mudattu mwinma'añóty es padunda ja n'uxpukunuts di'ibu tu xy'axájudu, kudiibu pán mbujkudut yu mmay'aty. ¹²Pán madakp, nbujta'agupts uj es 'yítut éxtum tu'ugu pilaar madsu nDiosu tyujk. Jap wyu'amut winu xuu winu tiempu. Ni pán tkayajjuga'agut. Nguxja'ayuputs ma ja madákppty ja nDiósudsu xyuu. Es nan nguxja'ayuduts ja nDiósudsu kyajpn xuu, ja jembyu Jerusalén di'ibu kudakp tsajpótm. Es nan nguxja'ayaambyuts yu jembyu nxuuts. ¹³Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuudu di'ibu ja Espíritu Santu 'yanmaaydyup ja mbujkpty di'ibu naymyujkudup.”

Ayuk yajtuknigéxy ja mbujkputujk jap Laodiseeu

¹⁴Nijayu nandu'un ja n'ayuk kajxwa'xputts di'ibu ijtp ma ja mbujkputujk ñaymyúkuudu jam Laodiseeu: “Di'ibu du'uñum 'yity éxtum jaayum es di'ibu ñigajxypy es ttuñ ja tny'ajtan, yu'u du'un di'ibu yajtsonu'k yajtsondák tugekyu di'ibu Dios yajkoj, es du'un jyuna'añ: ¹⁵Uj nniija'abuts di'ibu mduundup. Tim tny'ajtan ja'a du'un ko je'eyu mjokx'attu. Ni mgatatsn'attu es ni mga'an'attu. Ndejpyuts es mdatsn'áttut o m'an'áttut. ¹⁶Kom je'eyu mjokx'attu, paaty n'ok'uxtijtu éxtum ja ja'ay ya'uudsuty di'ibu kyaj jyot tkupeky. Mudu tyaadu, ja'ats n'andijpy ko ni xykyadimtsóktats es ni xykyadimtuk'ak'áttuts. Kyajts miits xymyutnaymyaayubu'áttu es ni xykyamudsip'áttuts, es kyajtsu du'ambu ndseky di'ibu du'un. ¹⁷Miits mjúnándup: Mukja'ayudyuts uudsuty, kyajts ti xytyugoy'ajtxudu, extu nani'iguts nmudáttuts. N'anmaaydyupts miidsaty: Dios m'ijxudup éxtum tu'ugu muk ayoobu ja'ayun, es éxtumu niwa'ats uxwa'atspən, es éxtumu wiints. ¹⁸Paaty n'uwijy ngajxwijy esuts xyñimínduduts es xyjúdyut ja wa'ats oorə, es du'un situy mmukja'ay'áttut. Es nandu'un ma ujun min xyjuudyu mwitu pooppə, es mnaywyítxudut, kudiibu m'íttut niwa'ats uxwa'ats. Es nan ma ujun mmínut es xyjúdyut yu mwiindsooy, es du'un mbaat yajxon m'íxtut. ¹⁹N'oodupts es njujwijtsambijttupts nidugekyu di'ibuts ndsejpy. Paaty jodambittu es mut winu mjot xykyuydyúndut di'ibuts miits n'anmaaydyup. ²⁰Mudowdu, tyáputts tujk agu'uy ngugajxu. Pən pán myudeebyuts ja n'ayuk es dya'awa'adsut ja tyujk aa, tákubuts es n'ítuduts mut yu'u, es ti'igyuts ngáyut. ²¹Pán madakp, nya'u'uñupts ti'igyu ma uj, es muut nyajkutúkuudu, du'un éxtumts uj nmamadaky ja pojpu es uñaaybyuts ti'igyu madsu nDeedyuts, es nyajkutíkyuts mut yu'u. ²²Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúkuudu di'ibu ja Espíritu Santu 'yanmaaydyup ja mbujkpty di'ibu naymyujkudup.”

Wi'ixu Dios yajwindsu'ugu tsajpótm

4 ¹Es óknam n'ijxyuts tu'ugu tujk aa awa'ats tsajpótm. Es xymyugajxyuts jatugok ja di'ibu myudajtypy ja 'yayuk éxtum trompetu, es xy'anmaayuts:

—Ku't ja yam, es nduk'ixut di'ibu koonam tyuna'añ jyata'añuty óknam.

²Netyu ja Espiritu Santu xymyunejxyuts tsajpótm. Es jámuts n'ijxy tu'uk 'yu'uñu ma 'yuñaaybyajn. ³Yu wyiin jyujp tye'xy éxtum ko tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy jaspe es kornalinu. Es jamu natyu i'tsy juwudity ma ja 'yuñaaybyajn, es jyantsytye'xy, éxtum tu'ugu tsuxk jajun es éxtum tye'xy ja oybyu tsaa di'ibu xyu'ajtypy esmeraldu. ⁴Es n'ijxyuts ma ja uñaaybyajn juwudity i'px majtáxku uñaaybyajn ma 'yu'uñudu es yajkutíky i'px majtáxku mǎjja'aydyujk, ak poobwítxu es mut ja 'yooru koronu kyubajkkujxm.

⁵Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky pyudsemy ja anaa júdsuk. Es wyindum tyoy éxtum juxtujku tsinwaty, di'ibu 'yandijpy ja Diosu Jya'ajan di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk. ⁶Esu uñaaybyajn di'ibu itkijky, nan jam tu'uk éxtum jikymyejyñ, yajtuk'ijxnajxp éxtum viidru. Es windujp uxku'p es pyu'aaybyu'ay 'yity nimajtáxku jiky'ajtpu di'ibu windiky ja ñini'x mut ja wiin. ⁷Tu'uk ja jawyimbú kyuxe'eky éxtum kaa, ja myamajtskpu kyuxe'eky éxtum tooru, ja myudugukpu du'un tmudaty éxtum ja'ayu wyiin jyujpñ, es ja myamajtáxkpu kyuxe'eky éxtum witsnun kyaagudíty. ⁸Tyadu nimajtáxkpu jiky'ajtpu nidu'uk nidu'uk tmudaty ja kyakn tudujk. Esu kyakn nikujxy kyaknbatku'uy tmudaty ja wiin. Es xuuñ koots du'uñum jyuna'andu:

Nugoo 'yokwa'ats'ajnu yu Nindsun'ajtam Dios,

di'ibu tugekyu muk'ajtan myudajtypy,

di'ibu du'uñum ijt, di'ibu ijt es du'uñum 'yita'añ.

⁹Es tugok tugoku tadu nimajtáxkpu jiky'ajtpu t'awdattu es twindsu'ugudu es tja'aygyuda'aktu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajno'ty ma yajkutíky, es jyiky'aty winu xuu winu tiempu, ¹⁰net ja i'px majtáxkpu mǎjja'aydyujk twingoxtánudu di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajno'ty, es t'awdattu di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es tpujta'aktu ja kyoronu uñaaybyajn windum, es jyuna'andu:

¹¹Nindsun'ajtam Dios,

mijtsu du'un mbátup es xy'axájut

ja mǎj'ajtan, windsu'kun esu muk'ajtan,

mut ko mijtsu du'un tu xyajkojta'ay tugekyu di'ibu ijt,

es mgu'amdsokungyujxm mij xya'ity es xyajkojy.

Neky di'ibu winjaya windujp uxku'p, es ja Borreegu'unk

5 ¹Nétuts n'ijxy ma Diosu 'yaga'añgyu'u tuk pityu neky di'ibu winjaya windujp uxku'p, es juxtujku seyu. ²Net tu'ugu muk anklus kyajxkéky:

—¿Pún páttup es dyajjanákut ja seyu es dya'awa'adsudu tyadu neky?

³Per ni tsajpótm, ni naxwiin es ni nax patku'p kyajáputy pún mbaat dya'awa'adsyu tadu neky, es ni mbaat tka'ixtu. ⁴Nétuts uj njantsytyujku jii'byu, ja'a ko kyaju naty pún yajpaaty pún páttup es dya'awa'adsut ja

neky es t'ixut wi'ix jyuna'añ. ⁵Net tu'uk ja ni'i'px majtáxkpu mǎjja'aydyujk xy'anmaayuts:

—Katú mǎ'uy. Yu Judaa tyuump 'yaats di'ibu yajtǎj Kaa, di'ibu nandu'un tuump'ajt aats'ajtup ja rey Davit, yu'u tu myada'aky. Yu'u mbaat dya'awa'adsyu tadu nekyptyy es dyajjunákut ja juxtujkpu seyu.

⁶Nétats n'ijxy kujk'am mǎ ja ni'i'px majtáxkpu mǎjja'aydyujk es mǎ ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty di'ibu jittup mǎ Dios yajkutíky wyindum, es n'ijxyuts tu'ugu Borreegu'unk tyanu di'ibu kaxu'kp éxtum tu 'yokwindsu'kun'ajtpu. Es tmudaty yu Borreegu'unk juxtujku wyaj es juxtujku wyiin. Es ja juxtujkpu wyiin, yu'u 'yandijpy ja Diosu Jya'ajun di'ibu tyiimpy juxtujk naxu tuunk es di'ibu Dios tu tkexy mǎ tugekyu naxwíñudu. ⁷Tadu Borreegu'unk yu'u oj ñejxy es t'axaju ja neky di'ibu naty ja Dios myudajtypy mǎ ja 'yaga'añgyu'u. ⁸Es ko t'axaju ja neky, ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty es ja ni'i'px majtáxkpu mǎjja'aydyujk ñaygyoxtnaaydyáku Borreegu'unk wyindum. Nidu'uk nidu'ugu mǎjja'aydyujk tmudattu arpu esu oorú tsim ujs mada poom, di'ibu 'yandijpy ja Diosu jya'ayudyu kyajxtákan, ⁹es t'awdu tyadu jembyu uy:

Mijtsu du'un mbátup es xy'axájut tyadu neky es xyajjunákut ja juxtujkpu seyu.

Paaty mat ko tu mnejxy windsu'kun,

es mat ja mne'pyñ xyjuuy

éxtum ja Diosu jya'ayuty,

pánaty jiky'ajttu mǎ maygyajpn, mǎ wiinkpu may ayuk kajxpaty, es mǎ mayñaxwíñudu.

¹⁰Tu xyryujta'aktu yajkutujkpaty esu teedyuty, es tmádúndut ja Dios es yajkutúktut naxwiin.

¹¹Nétats n'ijxy kanaak miyongu ánkłusaty juwudity mǎ ja i'px majtáxkpu mǎjja'aydyujk, es ja nimajtáxkpu jiky'ajtpaty, es mǎ di'ibu uñaapy tsunaapy uñaaybyajnooty, ¹²es jyuna'andu muk:

Yu Borreegu'unk di'ibu tu ñejxy windsu'kun,

pátup winu xuu winu tiempu t'axájut ja kutujkun,

mǎj'ajtun, wijy'ajtun, muk'ajtun,

windsu'kun, oy'ajtun esu awdajtun.

¹³Es nmudooyuts nandu'un nidugekyu di'ibu jiky'ajttup tsajpótm, naxwiin, nax patku'p, es jikymyejyñóty jyuna'andu:

Pátudup ja Dios esu Borreegu'unk

ja awdajtun, windsu'kun, mǎj'ajtun

esu muk'ajtun winu xuu winu tiempu.

¹⁴Ja nimajtáxkpu jiky'ajtpu jyuna'andu:

—Wa'an du'unaty.

Es ja ni'i'px majtáxkpu mǎjja'aydyujk ñaygyoxtnaaydyákudu es t'awdajttu Dios.

Juxtujkpu seyu

6 ¹Nétats n'ijxy ja Borreegu'unk ko dyajjunáky myutu'ukpu seyu mǎ ja juxtujkpu. Es nmudoogajxyuts nidu'ugu nimajtáxkpu jiky'ajtpaty, es jantsy muk kyajxy, éxtum ja anaa ñekyun:

—jMin!

²Nétuts n'ijxy tu'ugu poop kwaay, es di'ibu tyuk'uñaapy tmadaty tu'ugu ti'pxn, es tpujtákuda tu'ugu koronu. Ta oj pyudsemy éxtum di'ibu madakp es myada'aga'añ.

³Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myumajtskpu seyu, nmudoogajxyuts ja myumajtskpu jiky'ajtpu kyajxy:

—jMin!

⁴Es pyudsemy tu'ugu tsapts kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy yajmooy ja kutujkun es yajtsiptákut ma tugekyu naxwíñudu, es ja ja'ayuty ñayya'oogudat nixim niyam. Es yajmooy tu'ugu muj espaadu.

⁵Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myudugukpu seyu, nmudoogajxyuts ja myudugukpu jiky'ajtpu jyuna'añ:

—jMin!

Nétuts n'ijxy pyudsemy tu'ugu yuk kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, yu'u myudajtypy tu'ugu balanu. ⁶Es nmudooyuts kyajxy kujk'aay ma ja nimajtáxkpu jiky'ajtpu, es jyuna'añ:

—Je'eyu tuk kilu triigu xyákut tuk xuu nidún, es tuguk kilu sebaadu xyákut tuk xuu nidún, per ni je'eyu xykyatónat yu aseytu oliivu es ni yu vinu.

⁷Ko yu Borreegu'unk dyajjunajky ja myumajtáxkpu seyu, nmudoogajxyuts ja myumajtáxkpu jiky'ajtpu jyuna'añ:

—jMin!

⁸Nétuts n'ijxy tu'ugu bayu kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy, ja'a txu'aty O'kun. Es ux'aay pyamíñaty ja di'ibu ñiwindsun'ajtypy ma ja o'krutajk. Yajmoodyu ja kutujkun es dya'ooktat tuk peky ja di'ibu wa'xp taxk peky ja naxwíñudu ja'ay, dya'oogat mut ja espaadu, yuu, pa'am esu awa'an juyukaty.

⁹Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myumugoxkpu seyu, n'ijxyuts artal patku'uy ja 'yanmuja'anaty ja ja'ayuty di'ibu naty tu 'yooktu mut yu'uguyxm ja Diosu 'yayuk di'ibu naty yu'ujaty tu tkajxwa'xtu. ¹⁰Tyaadu kyajxta jantsy muk:

—Nindsun'ajtam Dios, mij situy mmudajtypy tugekyu kutujkun.

Mjantsywy'a'adsaty es mduy'ajtnmudaty. ¿Extu na'anum xypyayo'oya'añ es xytyukkumudowa'añ ja naxwíñudu ja'ayuty mut kots tu xya'ooktu?

¹¹Net yajmoodyu nidu'uk nidu'uk pyoop wit, es tyuk'ana'amudu:

—Awixtu mut ja ma'xtujkun jawaandi'knu. Nandu'un éxtum miidsuty oj m'ooktu, tuu dun tyimpatypy ma dun 'yooga'andu ja mmugu'uk di'ibats uj nandu'un nja'ay'ajttap. Yu'u yajka'pxaampy ja jyamyut di'ibáty oogándap mut kots xymyudúñ.

¹²Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myududujkpu seyu, nétuts n'ixy ko myiñ ja tugoymuk uix, ja xuu yukudyaay éxtumu yuk wit, yu po'o jyumbijttaay tsapts, du'un éxtumu ne'pyñ, ¹³esu madsa'a kya'ay naxkujxy éxtum ja iigu tump kya'ay ma ja kyepy ko myiñ ja muk poj. ¹⁴Du'un ja tsajp ya'ijxtugoooy éxtumu neky ko ya'axaatsy. Tugekyu tun kópkaty esu naxwíñudu di'ibu jikymyejyñóty yajwijtsxijttaaydyu. ¹⁵Net yu naxwíñudu ja'ayuty ja ryey ñayyu'tsudu aangóty es muj kaadsóty, ti'igyu mut ja

mukja'aydyajk, soldaadu wyindsunuty, yajkutujkputy, yajmuduumbuty esu muduumbuty, ¹⁶es t'anuumudu ja tun kopk esu kaats:

—Nijitpajtkats uudsuty es yu'tskuts kudiibuts x'ixut ja di'ibu uñaapy uñaaybyajngujxm, es kudiibuts xypyaadat ja muk tudyu'unun di'ibu yakaampy ja Borreegu'unk, ¹⁷ja'a ko tu net jya'ty ja muj xuu ma ja tudyu'unun 'yita'ān, zes pūn mbaat tmamada'aky?

Israelitu ja'ayuty di'ibu yajtsaaydyu

7 ¹Oknūmts n'ijxy nimajtaxku wiinkpu anklus tyānudu, tu'uk ma xuu pyudsemy, jatu'uk ma xuu tsi'ity, jatu'uk ma jumboj myiñ, es jatu'uk ma yukpoj myiñ, es tmajtswu'umdu tugekyu pójuty, kudiibu pyójut ya naxwiiñ ma tugekyu aay kepy, es ni ma jikymyejyñ.

²Nétuts n'ijxy jatu'ugu wiinkpu anklus di'ibu miimp ma xuu pyudsemy, mut ja syeyu Dios di'ibu winu xuu winu tiempu ijtp. Tyadu anklus tmayaxykyky ja nimajtaxkpu anklus, ja di'ibu Dios tu tmo'oy ja kutujkun es tudyu'unut ya naxwīnudu esu jikymyejyñ, es 'yanmaayy:

³—Katu xytyudyundu ya naxwīnudu esu jikymyejyñ, es ni ya aay kepy. Awixtu extu kots ndsa'ayutnūm wyimbokkujxm nidugekyu ya Nindsun'ajtūm Diosu myuduumba.

⁴Du'un nmudóyuts ko mugo'px jajustyikxymyajtāx mil yajtsaaydyu ja israelitu ja'ayuty, ja nimajmajtsk pekyru ja Israelu tyūmp 'yaats:

⁵nimajmajtsk mil yajwinwijtstū ja Judaa tyūmp 'yaats, nimajmajtsk mil ja Rubengu jya'a, nimajmajtsk mil ja Gaadu jya'a, ⁶nimajmajtsk mil ja Aseru jya'a, nimajmajtsk mil ja Neftalii jya'a, nimajmajtsk mil ja Manasesu jya'a, ⁷nimajmajtsk mil ja Simeongu jya'a, nimajmajtsk mil ja Levi jya'a, nimajmajtsk mil ja Isakaru jya'a, ⁸nimajmajtsk mil ja Zabulongu jya'a, nimajmajtsk mil ja Joseeju jya'a, es nan nimajmajtsk mil ja Benjamingu jya'a.

Mayjya'ay wyítxuty poop

⁹Oknūmts n'ijxy tūgoomyay ja ja'ay di'ibáty jiky'ajttu ma maygyajpn, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayñaxwīnudu. Es tamū naty tyānudu uñaaybyajn winduuy ma ja Dios yajkutíky, es Borreegu'unk wyinduuy, es wyítxuty poop, es tmudattu kyū'ujótmū tūxy'āy. ¹⁰Es nidugekyu yaxkaktu muk:

Yu nitsokun myiñ ma ya Nindsun'ajtūm Dios,
di'ibu uñaapy ma uñaaybyajn ma yajkutíky,
es nandu'un myiñ ma ya Borreegu'unk.

¹¹Nidugekyu áklusuty wu'umdaaydyu tanu juwudity ma ja mujja'aydyajk, es ma ja nimajtaxkpu jiky'ajtputy, es ma ja uñaaybyajn ma Dios yajkutíky. Net ñajyujpudu naxkujxy wyinduuy ma Dios yajkutíky, es t'awdattu Dios, ¹²juuna'andu du'un:

¡Wa'an du'unuty!

Yu awdajtūn, muj'ajtūn, wiyj'ajtūn,

ja'aygyudákūn, windsu'kūn, kutujkun esu muk'ajtūn,

wa'an tugekyu tyādu tja'a'áty ya Nindsun'ajtūm Dios winu xuu winu tiempu.

Wa'an du'unuty.

¹³Net nidu'uga mājja'aydyujk xyajtūyuts:

—¿Púnudyu dūnu tyāaduty di'ibu ak poop ja wyit, es maa dūn tsoondū?

¹⁴Uj n'adsooyuts:

—Windsūn, mij mnija'ap.

Yū'u 'yadsooy:

—Tyāadu du'un di'ibu tu dyajnāxtu ja muk mā'ay tajūn, di'ibu tu dyajwa'atstu es tu dyajpoobu ja wyit mut ja Borreegu'ungu űe'pyū. ¹⁵Paaty 'yittu űnaaybyajn winduuy mā ja Dios yajkutīky, es tmādundū ja Dios xūūñ koots mā tyujk. Es ja Dios yū'u kwentu'atānūdap es 'yītut mā yū'u. ¹⁶Ni na'a kyanaky'ayōwut mut ja yuu es ja tūdsu, es ni ja xūū kyatsa'ayudut, es ni kya'an'oogut, ¹⁷mut ko yū Borreegu'unk di'ibu ijtp űnaaybyajn windum mā Dios yajkutīky, yū'u kywentu'ajttap éxtum ja byorreegu, es dyajnjxut mā myuxy ja nūu di'ibu yajkypy ja jiky'ajtūn. Es ja Dios yajtātsxudut tūgekyu ja wyinnūu.

Myujxutjukpu seyu

8 ¹Ko ja Borreegu'unk dyajjunajky ja myujxutjukpu seyu mā ja neky, ta du'ūñ 'yamoondaay tsajpōtm éxtum kujm oorū. ²Nétats n'ijxyu tadu jxutjukpu anklus di'ibu tūnaaydyup Dios windum. Yū'ujyū yajmoodyu kujktu'uga trompetu. ³Oknūm myiūñ jatū'uga anklus mut tu'ugu oorū jūūnxijū. Ta tyūnaay artal winduuy. Ta yajmooy mayū poom es yajpoomjōkut es ttukwindsu'ugut mut ja kyajxtākūn di'ibātu Diosū jya'ayūty, mā ja oorū artal di'ibu ijtp űnaaybyajn winduuy mā Dios yajkutīky. ⁴Es ja poom jok, ti'igyū mut ja kyajxtākūn di'ibātu ja Diosū jya'ayūty, pyatūkū mā Dios 'yity. ⁵Ta ja anklus ttukko'oju ja jūūnxijū mut ja jūmbajk mā ja artal, es tjubijpe'ky naxwiiñ. Net myiūñ ja anaa judsuk esu ujx.

Jxutjukpu trompetu

⁶Ta ja jxutjukpu anklus űayjyujp'ijxudu es ttukxu'uxa'andū ja trompétuty.

⁷Ta ja myātu'ukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj myiūñ ja tūtsn, jūnyā'ank tuktūkū mut ja ne'pyūñ, es kya'ay naxwiiñ. Ta tyooy tuk peky ja naxwīñudu di'ibu wā'x tūguk peky, mut nandū'un tuk peky ja aay kepy di'ibu nandū'un wā'x tūguk peky. Es nan tyooy tūgekyū tsuxk mūuy.

⁸Ta ja myūmajtskpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta yajjubijpe'ky jikymyejyñóty éxtum tu'ugu māj kopk di'ibu winya'amp mut ja jūūn. Tuk peky ja jikymyejyñ di'ibu wā'x tūguk peky jyūmbijty ne'pyūñ. ⁹Es tuk peky 'yo'ktū di'ibu wā'x tūguk peky di'ibu naty tsūnaaydyup jikymyejyñóty, es tuk peky tyūgooy ja di'ibu wā'x tūguk peky ja barkū.

¹⁰Ta ja myūduūgūkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj kya'ay tu'ugu māj mūdsā'a tsajpōtmudu, jantsy winya'amp kya'ay mā tuk peky ja mājnūu di'ibu wā'x tūguk peky, es mā nūu myuxy. ¹¹Ja mūdsā'a ja'a txū'ajty Ta'am. Es tuk peky ja nūu di'ibu wā'x tūguk peky jyūmbijty ta'am. May ja ja'ay 'yo'ktū mut yū'ūgyujxmu tadū nūu.

¹²Ta ja myumajtaxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Ta oj ñaywya'xyuty tuguk peky ja xuu, ja po'o es ja mudsa'ajuty. Net tuk peky ja xuu, ja po'o es ja mudsa'a oj jyambity koots. Paaty xuuñ myukwingoodsu taxk ooru es nandu'un koots myukwingoodsu taxk ooru.

¹³Nétats n'ijxy tu'ugu witsn kyaagudíty tsajwínm. Es nmudooyats ko muk ya'axy, es jyuna'añ:

—¡Ay! ¡Ay! ¡Ay! Puroobu yu naxwíñudu ja'ayuty ko jatugukpu anklus t'aktukxu'uxtut ja trompétuty.

9 ¹Ta ja myumugoxkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats n'ijxy tu'ugu mudsa'a di'ibu ka'a naxwiiñ. Tadu mudsa'a yajmooy ja kuk jut 'yawatsn. ²Net ja mudsa'a dya'awatsy ja kuk jut, es jap jyantsyruudseemy ja jok éxtum ma tu'ugu muj jorna. Esu tadu jok yu'u yajwingoodsu ja xuu, es kyoodsudyaay tugekyu ja tsajwínmadu it. ³Es ma tadu jok pyudsuumdu mu'u es ñaywya'xtaayudu naxwiiñ. Esu tadu mu'u yajtuk'ana'amdu es ttúput ja ja'ayuty éxtum 'yadu'utstu jaybyu'uk, ⁴yajtuk'ane'emy es kudiibu dyajwindugóyut ja aay ujts, ni ja mūy es ni ja kepy, yu'uy je'eyu tyúrur ja ja'ayuty di'ibu kyaj yajtsaaydyu wyimbokkujxy mut ja Diosu syeyu. ⁵Per kyaj yajtuknipejky es dya'oogut, je'eyu dya'ayówut mugoxk po'o. Ko tyipy, du'un myúkaty éxtum ko ja ja'ayuty tyúrudu jaybyu'uk. ⁶Ma tadu tiempu ja'ayuty jyantsyja'oogándu, per kyaj mbaat ni wi'ix tsoo.

⁷Ja mu'ujaty du'un kyuxu'uktu éxtumu kwaay di'ibu tu ja'ay twu'unda'ay es dyajnjxa'añ tsiptuumbu. Yu kyubajk nandu'un kyuxe'eky tmudaty éxtumu ooru koronu, esu wyiin jyujp du'un éxtumu ja'ayun.

⁸Es yu wyaay du'un tmudaty éxtumu toxytyujku wyaay, esu tyuts du'un éxtumu kaadúts. ⁹Yu ñini'x du'un jyuunaty éxtum tmudaty puixn. Es ko kyaagudíty, yu kyakn du'un jyuna'añ éxtum ko yu maygyarru 'yamu'uy ko ñajxtu tsiptuumbu. ¹⁰Yu pyi'ixy du'un éxtumu jaybyu'uk mut ja tyujpn, es mut yu'u dya'ayoy ja ja'ay mugoxk po'o. ¹¹Tadu mu'u tmudattu tu'ugu wyindsán, es yu'u du'un ja ka'oybyu anklus di'ibu windsun'ajtp ma ja kuk jut. Tyadu ka'oybyu anklus txu'aty ebreeu ayuk Abadonk es grieegu ayuk Apolyonk, di'ibu 'yandijpy yajkutugeebyu.

¹²Tu ñaxy tu'uk ja muk ayo'on, per tugoy'ajtp jamajtsk.

¹³Ta ja myududujkpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Nétats nmudooy éxtum pún kyajxy ma ja ooru artal di'ibu ijtp Dios windum, ¹⁴es t'anuumu ja myududujkpu anklus:

—Mugaju tadu nimajtaxkpu anklus di'ibu ijtp tsimy Eufrates mujnub'aay.

¹⁵Es du'un oj yajnasmásudu tadu nimajtaxkpu anklus di'ibu naty tu yajjajp'ixy ma tadu ooru, xuu, po'o esu jumajt, es dya'oogut tuk peky ja ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky. ¹⁶Es nmudooyats nu'un ñiwínuty ja soldaadu kwaagyuyjxyruuty, ja'a nidugékyuty majtsk mugopx miyonk.

¹⁷Es n'ijxyuts iixma'tunguyjxm ja di'ibu tyuk'uñaaydyur ja kwaay tmudattu kyaatsykyujxy ak puixn, tuguk kolor: tsapts, azul es pu'ts. Es ja kwaayuty tmudattu kyubajk éxtumu kaa, es ma 'yaa pyudsemy ja junya'ank, jok esu azufrú. ¹⁸Ja tuk pekyru ja'ayuty di'ibu wa'x tuguk peky 'yo'ktaaydyu mudu tadu junya'ank, jok esu azufrú, di'ibu pudsuum ma tadu

kwaayü 'yaa. ¹⁹Mut ko tadu kwaayü myuk'ajtün tmudaty ma yu 'yaa es ma yu pyi'ixy. Pes yu pyi'ixyaty du'un kyuxe'eky éxtamu awa'andsa'añ mudu kyubajk. Es yu'u mut dyajtsayúty ja ja'ayuty.

²⁰Per di'ibu akwu'umdu ja ja'ayuty di'ibu kyaj 'yo'ktu mudu tadu ayo'on, nan kyaj tmastuttu es t'awdátut ja ka'oybyu es nandu'un ja agojwinnax di'ibu oorü, platu, bronsu, tsaa, kepy, di'ibu ni na'a mbaat kya'ixy es kyamudoy, es ni na'a mbaat kyayo'oy. ²¹Esu tadu ja'ayuty ni je'eyu tkamastuttu ja brujü'ajtün, mü'induunk esu ma'tsk.

Anklus mut tu'ugu nekyppyity

10 ¹Oknum n'ijxyuts jatu'ugu muk anklus di'ibu kudakp tsajpótm, abity mut ja yoots. Es kyubajkkujxy tmudaty ja i'tsy. Yu wyiin jyujp jyantsytye'xy éxtamu xuu, esu tyeky du'un kyuxe'eky éxtam majtsku pilaar di'ibu winya'amp. ²Es kyü'ujóty tmudaty tu'ugu nekyppyity. Es trujtáky ja 'yaga'añdyéky ma yu jikymyejyñ, esu 'yanajñdyéky trujtáky ma naxwíñadu. ³Net kyajxkéky muk éxtam tu'ugu kaa myu'uy. Es ko du'un yaxkeky, ta ja juxtujkpu anaa kyajxtu. ⁴Nétats uj njaja'ayañ éxtam ja anaa jyñañ. Per tats nmudooy xymyugajxyuts tsajpótm, es xy'anmumuts:

—Katü xykyuxja'ay di'ibu ja anaa tu tkajxy. Mudat ayu'udsyu mjodoty mwínma'añóty.

⁵Nétats n'ijxy ja anklus di'ibu naty tu ñaxwa'aky ma ja jikymyejyñ es ma ja nax, es tkone'ky ja 'yaga'añgyu'u, ⁶es jyñañ:

—Dios di'ibu jiky'ajtp winu xuu winu tiempu, es yajkoj ja tsajp, naxwíñadu, jikymyejyñ, es tugekyu di'ibu jaa'ajtp ma yu'u, yu'uts ndestiigu'ajtypyuts ko tuj'ajtün yu'u di'ibu tyam n'anmaaydyur. Dios kyaj ñakyjyaka'añ ma tkuydyuna'añ ja di'ibu wyandak. ⁷Per ko ja myujxxtujkpu anklus ttukxu'uxa'añ ja trompetu, tu naty tyuñ jyátyuty di'ibu Dios kyaj dyajnija'aju ma ja ja'ayuty, éxtam jékyur t'awa'anudu ja myuduumbuty, ja kyugajxputy.

⁸Net di'ibadsu naty tu xy'okmugajxpu tsajpótm, jatugok xymyugajxyuts, es xy'anmaayuts:

—Nujx axaju tadu nekyppyity di'ibu myudajtypy ja anklus kyü'ujóty.

⁹Nétats nninejxy ja anklus, es n'amdooyuts esuts xymo'oyut ja nekyppyity. Tats ja'a xy'adsooy:

—Tyaa, mats, ju'x. Ma m'aa xyjáwut pa'ak éxtamu seeru pa'ak, per mjodoty jyumbítut ta'am.

¹⁰Nétats n'axaju ja nekyppyity, es oj nje'xyuts. Es n'aaajótyuts nja'aju pa'ak éxtamu seeru pa'ak, per kots nju'xtaay, net jyumbijty ta'am njodótyuts.

¹¹Nétats xy'anmaay:

—Mgajxwa'xur ja Diosu 'yayuk jatugok di'ibu pátur púnuty jiky'ajttur ma maygyajpn, ma mayñaxwíñadu, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayryéyuty.

11 ¹Nétats xymooydyu tu'ugu tsajkápyñ di'ibu du'un éxtamu kijxn, es xy'anmaaydyuts:

—Nujx es xykyijxut ja Diosu tsyajptujk esu 'yartal, es madsyow naak jap di'ibu Dios awdajttur. ²Per katü xykyijxy ja tsajptujk tuj'a, mut ko

tá yajkuyáky müt ja naxwíñudu di'ibü kyaj 'yisraelítuty. Es yu'ujuty tyuktaanán tyukwa'agándup justyikxymyajtsk po'o ja Jerusalén kajpn. ³Esuts uj ngáxup majtskü ndestiiguts, u'xpu wítxu, es yu'adsu n'ayuk kyajxwa'xup majmajtsk mugo'px jatugü'px xuu.

⁴Tyadu majtskpu testiigu yu'u du'un ja majtskpu oliivus kepy es ja majtskpu kandaleeru di'ibü ijtp Dios windum. ⁵Pün ja pün tyuna'anudu axuuk, yu'ujuty yajpudsúmdup ja júnya'ank má 'yaa, es tno'kta'ayut nidugekyu ja myudsip. Esu du'un 'yooktat oytyim púnuty di'ibü tunánup axuuk. ⁶Tyadu testiiguty myudajttup ja muk'ajtun es dya"adúkut ja tsajp küdiibu tyu'ujut ja tiempu má tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Es nan myudajttup ja muk'ajtun esu nuu dyajjumbítut ne'pyñ, es dya"ayówdut ja naxwíñudu ja'ayuty müt kanaak naxu ayo'on naak ok yu'u tsoktu. ⁷Per ko naty tá tkajxwa'xta'aydyu ja Diosu 'yayuk, net ja axuk júyujk di'ibü pudsümp má ja kuk jut tmüttsiptuna'añ yu nimajtskü testiiguty, esu axuk júyujk myada'aga'añ es ya'oogudut, ⁸es ja ñini'x wuy'amut tu'ugijky má tadu kajpn má kyruuzpejty ja Nindsun'ajtam. Es müt ko yu kugajpnuty jyantsymyujpöjpa'ay'áttu, yajxuujejky Sodomu es nandu'un Ejiptu. ⁹Es tuguk xuu jakujm t'íxtut ja ja'ay púnuty jiky'ajttup má maygyajpn, má may ayuk kajxputy, es má mayñaxwíñudu, es kyaj ñigutíkyuty dyajnaxtúkudu tadu o'kputy. ¹⁰Nidugekyu naxwíñudu ja'ay xyondakta'ayut müt yu'ugyujxmu 'yo'kun, es jyantsyñayjyáwudut jotkujk, extu naydyuknigáxudup ja may'aty nixim niyam müt ko tadu majtskpu Diosu kyugajxpu tá jyantsyya"ayóyuty. ¹¹Per ko ñajxy tuguk xuu jakujm, Dios yajjikypuyjk es dyajpude'ky jatugok. Es nidugekyu di'ibáty iixudu jyantsyñay'adsu'kudyaayudu. ¹²Net majtsk ja testiiguty tmudoodu kyajxy muk tsajpótm, es jyana'añ:

—;Ku'ttu yam!

Ta pyatujkudu tsajpótm yoodsóty, es yu myudsíputy 'yijxudu. ¹³Netyu myiñ ja muk ujx, es tyugooy tuk peky ja kajpn di'ibü wa'x majk peky. Es juxtujk mil ja ja'ayuty 'yo'ktu müt ja ujx. Es nu'un ja ja'ayuty 'yaknadujku müt ja tsu'ugü t'awdajttu ja Dios.

¹⁴Du'un jyajty ja myumajtsk ok nibudu'uk ja ayo'on. Per tim tsojk myina'añ ja myudugukpu.

Myujxutjukpu trompetu yajtukxu'uxy

¹⁵Ja myujxutjukpu anklus ttukxuxy ja trompetu. Net yajmudooy kajxy muk tsajpótm, es jyana'añ:

Tyamü netu Nindsun'ajtam Dios esu Kyrístu
tá dyajkutujksooná'andu naxwiiñ,
es yajkutuka'añ winu xuu winu tiempu.

¹⁶Net ja ni'l'px majtáxkpu müjja'aydyujk di'ibü naty uñaaydyup uñaaybyajnóty Dios windum, ñayjyujpudu es t'awdajttu Dios, ¹⁷es jyana'andu:

Windsún Dios di'ibü tugekyu muk'ajtun mmudajtypy,
mijtsu du'un m'ijjt, es mijts du'un m'ijtp.
Nja'aygyudákyputyats mij ko tá xyajtsonda'aky myajkutíky.

¹⁸ Yu naxwíñadu ja'ayuty ajkadup mut mij.

Per tu jya'ty ja xuu ma mij xytyukkumadówat.

Es nandu'un tu net tpaaty

ma ja o'kraty xypyayo'oya'anda

es xyajjumbita'an oy ja mmaduumbuty

di'ibu tu m'ayuk tkajxwa'xtu,

es nidugekyu mja'ayuty, maj mutsk,

di'ibu mij m'awdajtudup,

es tu net tpaaty ma mij xyajtugoya'an ja di'ibaty yajma'ttup ja naxwíñadu.

¹⁹ Net 'yawatsy ja Diosu tsyajptujk di'ibu tsajpótm, es kyuxe'ky tsajptugóty ja kaaxu ma 'yity ja kajxy'átypyu di'ibu Dios tyuun mudu jya'ay. Ta myiñ ja muk uix, ana judsúkaty esu muk tutsnduu.

Toxytyujk esu sarpyentu

12 ¹ Es net kyuxe'ky tsajpótm tu'ugu maj ijxwu'umun: tu'ugu toxytyujk mut ja wyit éxtumu xuu tye'xy, es tyekyryatku'uy du'un kyuxe'eky éxtumu po'o, es kyubajkkujxm tmudaty ja koronu mut majmajtsku madsa'a. ² Tyadu toxytyujk u'unkmudu naty, es ya'axy mut ja pujkun, ja'a ko ayoop mut ko dyajja'ta'an ja maxu'unk. ³ Net kyuxe'ky tsajpótm jatu'ugu maj ijxwu'umun: tu'ugu sarpyentu di'ibu maj es tsapts, es juxtujku kyubajk es majku wyaj, es mut ja koronu ma tu'uk tu'ugu kyubajk. ⁴ Yu pyi'ixy ttukpajudojte'ky tuk peky ja madsa'a di'ibu wa'x tugak peky. Ta tkujubijpnajxy naxwiñ. Tyadu sarpyentu wya'kwu'umun ma ja toxytyujk di'ibu naty yajja'taampy ja maxu'unk, es tjuna'an ja maxu'unk jantsy netyu ko jya'tut. ⁵ Ja toxytyujk dyajjajty tu'ugu u'ungu'unk yedyujk di'ibu yajkutukaamp mut ja pyujndajk ma tugekyu naxwíñadu. Net ja 'yu'unk yajpujku es yajmunejxy ma Dios es ja uñaaybyajn ma yajkutíky. ⁶ Es ja toxytyujk oj kyaknu ma maj it, ma naty ja Dios tu tyuknibujtaagaty tu'ugu lugaar. Es jap yajmo'oyut ja kya'ay 'yukun majmajtsk mugopx jatugupx xuu.

⁷ Net ja tsip tyuun tsajpótm: ja Migel es ja 'yanklus tsiptuundu mut ja sarpyentu es mut ja sarpyentu 'yanklus. ⁸ Per kyajyem myadaktu ja sarpyentu esu 'yanklus, kyaj ñakyyajna'ijxy ja sarpyentu esu 'yánklusaty 'yítut tsajpótm. ⁹ Du'un oj yajkujubijpnáxyu tadu sarpyentu, di'ibu 'yandijpy majku'ugópk es Satanás, di'ibu wyin'i'impny nidugekyu ja naxwíñadu ja'ay. Ta naxwiñ yajkujubijpnajx mut ja 'yánklusaty.

¹⁰ Nétats nmadooy kajxy muk tsajpótm, es jyuna'an:

—Tu jya'ty ja Diosu ñitsokun, myuk'ajtun esu kyutujkun. Nan ana'amnubu net ja Diosu Kyristu, es tu yajkujubijpnáxy tsajpótm ja di'ibu ñi'u'unup ja nmugu'uk'ajtam. Xuan koots tmu'uuñ Nindsun'ajtam Dios. ¹¹ Yu nmugu'uk'ajtam tu tmamada'aktu mut yu'ugyujxmu Borreegu'ungu ñe'pyñ, mut ja 'yayuk es mut ja tyu'ajtun di'ibu tu yajkajxwa'xy. Pes kyaj t'ajjptsu'kadu 'yo'kun, ni'igu tmudundu Dios oytyim'ooktat. ¹² Paaty xonda'aktu miidsaty di'ibu ijtup tsajpótm. Per purooba miidsaty di'ibu jiky'ajttup naxwiñ es jikymyejyñóty, mut ko ja majku'ugópk tu mnijunákudu awa'an es ñija'ap ko tyimpatyryu du'un ja tiempu.

¹³Ko ja sarpyentü naty tü yajkujubijpnáxy naxwiiñ, ta tjaya'ayowáñ ja toxytyujk di'ibu naty tü tpaaty ja maxu'unk. ¹⁴Per ja toxytyujk yajmooy majtsku kyakn éxtam tu'ugu muj witsnu jya'a, es mbaat kyaagudíty ma ja muj it. Jap wyu'umut tuguk jumujt jakujm, es yajmo'oyut ja kya'ay 'yukan, es kudiibu mbaat wilix 'yada'utsy ja sarpyentü. ¹⁵Ja sarpyentü t'u'tsy ja nuu, es oj dyajmujnuugooy es jy'u'udut ja toxytyujk. ¹⁶Per yu naxwíñudu pyudujku ja toxytyujk, awats ja naxwíñudu es t'uktaay ja majnuu di'ibu naty ja sarpyentü tü t'uutsy. ¹⁷Es mudu taadu ja sarpyentü ttukjot'ambejky ja toxytyujk. Ta oj ñejxy tsiptuumbu mut ja toxytyujku tyuump 'yaats di'ibu akwu'amdup, ja'a njuna'anum di'ibu pyaduundup ja Diosu 'yana'amun es tranujxtu ja Jesukristu 'yuxpujkan. Es ja sarpyentü tyunaay pu'ujótm jikym yejñbyu'aay.

Nimajtskpu axuk juyujk

13 ¹Esuts n'ijxy jikymyejyñóty pyudsemy tu'ugu axuk juyujk di'ibu myudajtypy juxtujku kyubajk es majku wyaj. Es tu'uk tu'ugu wyaj tmudaty ja koronu. Es ma yu kyubajkuty tmudaty tu'uk tu'uk kuxja'ay ja xuyujty di'ibu Dios myudageepy. ²Tyadu axuk juyujk di'ibuts n'ijx, du'un kyaxe'ky ja ñini'x éxtamu kuxyubyujy, esu tyeky éxtamu osu, esu 'yaa éxtamu kaa. Yu sarpyentü yu'u mooyu ja myuk'ajtun esu kyutujkan es 'yana'amut. ³Nidu'uguty ja axuk juyujku kyubajk, du'un éxtam jyawu tmudajty tu'ugu muj tsayut di'ibu ya'oogudup. Per ja tsayut oj 'yagada'aky. Es ja naxwíñudu ja'ayuty du'uñu jyantsywyu'umudyaadyu es tranujxtu ja axuk juyujk. ⁴Es nidugekyu ja'ay t'awdajttu ja sarpyentü mut ko tü tmo'oy ja kyutujkan ja axuk juyujk. Es t'awdajttu nandu'un ja axuk juyujk, jyuna'andu:

—¿Pánu du'un éxtamu tyadu axuk juyujk?, ¿es pánu mbaat maut tsiptúñ?

⁵Es ja sarpyentü yajmooy ja tu'u es ñaymyujpajta'agudut esu Dios tmugajxtugóyut. Nandu'un yajmooy ja tu'u es 'yana'amut justyikxymyajtsk po'o. ⁶Es du'un tmugajxtugooy ja Dios es twin'ubat twingajxpátu ma tsyuuñu es di'ibáty ijttup tsajpótm. ⁷Nandu'un yajmooy es tsiptúnut mut ja Diosu jya'ayuty, extu tmamadaktü, es yajmooy ja kutujkan ma tugekyu kajpnuty, ma tugekyu ayuk kajxputy, es ma tugekyu naxwíñudu. ⁸Es nidugekyu ja'ayuty t'awdajtta'ayudu tadu axuk juyujk, ja'a njuna'anum ja di'ibáty kyajpu xuu 'yity kuxja'ay ma ja ñeky ja Borreegu'unk di'ibu Dios yajk windsu'kun. Esu tadu neky tmudaty kuxja'ay extu ma naty kyajnumu naxwíñudu kyojy, ja xuu nidugekyu di'ibáty myudajttup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁹Di'ibu mudoodup, wa'an tjaygyúku. ¹⁰Di'ibu yajmunujxándup tsimy, tsimy yajmunujxtut, es di'ibu oogándup mudu espaadu, mudu espaadu 'yooktat. Paaty pánty ijttup ja Diosu jya'ay, wa'an muk aa muk jot dyajnáxtu pún ti ayo'on tukkadákup, es du'uñum tmabúktut ja Dios.

¹¹Oknams n'ijxy pyudsemy naaxóty jatu'ugu axuk juyujk, tmudaty majtsku wyaj éxtam ja borreegu, es du'un jyuna'añ éxtamu sarpyentü, ¹²es tmudaty tugekyu kyutujkan ja jawyiimbu axuk juyujk, es yu'u tmadúñ. Es du'un

ttuñ esu naxwíñadu ja'ayuty 'yawdátudut ja jawyiimbu axuk júyujk di'ibu yajtsók ja mäj tsayut. ¹³Nandu'un ttuñ ja ijsxw'a'mun di'ibu myudajtypy ja mäj'ajtun, extu yajkudákypy ja júnya'ank tsajpótm ja'ay wyinduuy, ¹⁴es du'un twin'uuñ ja naxwíñadu ja'ayuty müt ja mäj'ajtun di'ibu ja jawyiimbu axuk júyujk tuktuunap. Es yajtuk'ane'emy es dyajnikojtu'uttat tu'ugu awinnax es twindsu'ugudut ja jawyiimbu axuk júyujk di'ibu jyayajtsayujt madu espaadu es 'yakjiky'ajty. ¹⁵Es ja myamajtskpu axuk júyujk yajmooy ja kutujkun es tmo'oyut ja jyiky'ajtuna tadu awinnax es dyajkajxut, es extu dya'oogut di'ibáty kyaj 'yawdátuty. ¹⁶Esu tadu myamajtskpu axuk júyujk tyukkuwa'anu es nidugekyu mäj mutsk, mäkja'ay esu ayooobu ja'ayuty, maduumbuty esu yajmaduumbuty, yajtsa'ayut ma 'yaga'añgyu'u o ma wyimbok. ¹⁷Es du'un ni pán mbaat kyajuy kyategyuty pün kyaj tmudaty ja seyü, ja'a njuna'anum pün kyaj tsa'ayuty müt ja xuu o ja ñumbru ja jawyiimbu axuk júyujk. ¹⁸Tyaadu yu'u tsojkup ja jaygyujkun. Es di'ibáty kuwijy mbaat tnijawudu di'ibu 'yandijpy yu ñumbru tadu axuk júyujk, müt ko yu ñumbru ja'a 'yandijpy ja xuu tu'ugu yedyujk. Yu ñumbru ja'a tudujk mugo'px jatugu'px tudujk.

Mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja'ayuty di'ibu uadup

14 ¹Oknams n'ijxy ja Borreegu'unk ko naty jam tyanu ma Syon Kopt. Jamu naty muut mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil ja ja'ayuty di'ibu naty tsa'ay wyimbokkujxy müt ja syeyu ja Borreegu'unk esu Dios Teety. ²Es nmudooyats tsajwínm jyuna'añ éxtamu nuadax 'yuutsy pyumimy, es éxtamu anaa muk ya'axy, du'un éxtamu may arpu koobu kyowdu. ³Es t'awdu jembyu uy uñaaybyajn winduuy ma Dios yajkutíky es ma nimajtáxkpu jiky'ajtputy es ma ja mäjja'aydyujk. Ni pán mbaat tkajatyu tadu uy, ja'ayu je'eyu tadu mugo'px jajustyikxymyajtáxk mil di'ibu oj ñitso'oktu naxwíñ. ⁴Yu'u du'unuty di'ibu tsuj yajxon tu jya'ay'áttu, di'ibu nayyajwa'ats'ajtudup éxtamu kixyudo'oxyuty, es tranujxtu ja Borreegu'unk oytym maaty ñejxy. Yu'u du'unuty oj ñitso'oktu ma naxwíñadu ja'ay es ijttup éxtam ja tuump di'ibu jawyiin tuump'ajtp es yajtukmuyóxy ja Dios esu Borreegu'unk. ⁵Ni na'a oj kya'anda'áktu, ja'a ko wa'ats ja'ayuty yu'u.

Di'ibu kyajxtup ja niduguukpu anklus

⁶Nétats n'ijxy jatu'ugu anklus kyaagudíty tsajpótm, es tmudaty ja oybyu ayuk di'ibu winu xuu winu tiempo wu'ump, es yajkajxwa'xut ma tugekyu nax kajpn, ma tugekyu naxwíñadu, es ma tugekyu wiinkpu ayuk kajxpu. ⁷Es jyuna'añ jantsy muk:

—Windsu'ugudu Dios es awdattu, müt ko tu net jya'ty ja oorü ma net trayo'oya'añ ja naxwíñadu ja'ayuty. Awdattu di'ibu yajkoj ja tsajp, naxwíñadu, jikymyeyñ, es ma nuu myuxy.

⁸Es ja myamajtskpu anklus tpanejxy ja jawyiimbu anklus, es jyuna'añ:

—Tu net, tu net jyjitta'ay ja Babiloñu mäj kajpn di'ibu nidugekyu naxwíñadu ja'ayuty tu dyajtugóy müt ja 'yaxuk tu'unun, éxtam ko pán dyajmi'igyuty ja myuguluk.

⁹Es ja myaduguukpu anklus tpanejxy ja jawyiimbu nimajtsk, es jyuna'añ muk:

—Pun ja pún t'awdatyu tadu axuk juyujk, es pún nayyajkup yajtsa'ayut wyimbokkujxy o ma kyua, ¹⁰Dios jantsy tukkumadowudup muk ma ja lugaar mada azufra junya'ank di'ibu yajtukjuj'ijxp, ma 'yayowdut Diosu 'yanklus wyinduuy es Borreegu'unk wyinduuy. ¹¹Ja juun di'ibu tsal'ayudup, ja'a yajpudu'ugup ja jok winu xuu winu tiempu. Ja'a njuna'anum ko yajtukmadowa'añ winu xuu winu tiempu nidugekyu di'ibaty 'yawdajttup ja axuk juyujk, o ja 'yawinnax, o ko tu yajtsa'aydyu mut ja syeyu. ¹²Wa'an yu'u dyajjotkujku ja Diosu jya'ay es tmudanudut ma'xtujkun maut oytyim ti ay'onoty, ja'a di'ibu kyuyduundup ja Diosu 'yana'amun es oy tmundudu ja Jesús.

¹³Nétats nmadooy tsajpótm, es xy'anmaayuts:

—Kuxja'ayu tyadu: “Jotkujk di'ibu tyam o'ktup es di'ibu óknun oogaamp ja'agyujxm ko tmubaktu ja Nindsun'ajtum.” Ja Espírítu Santu du'un jyuna'añ: “Tay'ajtun ko yu'ujty jyotkujkuty, mut ko jabaadu du'un myak'ayoy es tyuñ. Dios mo'oyudup ja pyo'xtákn es myay'ata'añty mut ko oy tu tmadún naxwiñ.”

Ja'ay yajpayo'oydyu

¹⁴Nétats n'ijxy tu'ugu poop nima'a. Jam 'yu'uñu ma tadu nima'a kyaxe'eky éxtum ja Naxwíñudu Ja'ayudyu Kyudunaabyu. Jam tmudaty kyubajkkujxm tu'ugu ooru koronu, es tkukápyaty tu'ugu mnydsuyjkn jantsy jujp. ¹⁵Ta pyudseemy tsajptugóty jatu'ugu anklus, es muk tmugajxy di'ibu uñaapy nima'agujxm:

—Tu net tpaaty ja ooru. Yajpudu'uk ja mbujta'aky mada tadu mnydsuyjkn, mut ko tu tsya'amy ja naxwíñudu pyujta'aky.

¹⁶Ta ja di'ibu naty uñaapy nima'agujxm, ttsujkmijky ja naxwíñudu pyujta'aky.

¹⁷Ta pyudseemy jatu'ugu anklus ma ja tsajptujk tsajpótm, tmnejxy nandu'un tu'ugu mnydsuyjkn jantsy jujp. ¹⁸Ta pyudseemy jatu'ugu anklus ma ja artal di'ibu jam kywentu'ajtypy ja juun, es muk dyaxu ja di'ibu myudajtypy ja mnydsuyjkn jujppu, es t'anuumu:

—Mut ja mnydsuyjkn tsujkmúk ja naxwíñudu 'yuuvu, mut ko tu tsya'amy.

¹⁹Ta ja anklus dyajmijky ja uuvu ma ja naxwíñudu. Ta tniko'obejty es twinma'adsa'añ. Ja'a tyadu 'yandijpy ja muk tsaatsytyu'unun di'ibu Dios yakaampy. ²⁰Ja uuvu oj yajwinma'atsy kajpnbu'aaay. Es ma ya'amatsu pyudseemy ja ne'pyñ tuk metru jakujm kyujxmuty es pyue'ky tuguk mugo'px mil metrun.

Anklusuty mut ja juxtujkpu ayo'on

15 ¹N'ijxyuts tsajpótm jatu'ugu muj ijxwu'umun di'ibu ja'ay du'añu yajwe'empy. N'ijxyuts juxtujku anklus mut juxtujku óknumbu ayo'on. Es mada tadu juxtujkpu ayo'on kyujxta'ay ja Diosu 'yajkun.

²N'ijxyuts nandu'un éxtum kyaxe'eky tu'ugu jikymyejyñ, éxtumu viidru tuktuku mut ja junya'ank. Es n'ijxyuts nandu'un ja di'ibu myumadaktu ja axuk juyujk mut ko kyaj t'awdajttu ja 'yawinnax es kyaj tkupajktu ja syeyu.

Tamu naty yu'ujuty tyánudu jikymyejyngyujxm, es tmudaty ja 'yarpu di'ibu natyu Dios tu myo'oyudu, ³es t'awdu ja Moisesu 'yuy, ja Diosu myuduumbu, es ja Borreegu'ungu 'yuy. Esu du'un 'yawdu:

Windsún Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, jyantsymyújuty es jyantsy'oy jyantsytsyújuty di'ibu mdiimpy.

Mij myajkutujkp mada táy'ajtun,

mij myajkutijkyu nidugekyu naxwíñudu ja'ay.

⁴Nindsun'ajtum, ¿pún mgawindsu'ugudup, pún mga'awdátudup?

Mut ko mijtsu dun je'eyu di'ibu wá'ats,

paaty nidugekyu naxwíñudu ja'ayu myíndut

ma mij es m'awdátudut,

mut ko tu t'ixtu ko táy'ajtun tugekyu di'ibu mij mdiimpy.

⁵Oknumts n'ijxy jam tsajpótm 'yawá'atsy ja tsajptujk, ja Diosu tyujk.

⁶Jap tsajptugóty pyudsuumdu tadu juxtujkpu anklus di'ibu myuejxypy ja juxtujkpu ayo'on, es wá'ats poop ja wyit es jyantsytye'xy, es tmudaty ja 'yoora kaatsywyun di'ibu muj ja 'yok.

⁷Net nidu'ugu nimajtaxkpu jiky'ajtpaty di'ibu ijttup Dios windum, yu'u myooyu kujktu'ugu anklus oora tsim nidu'ugáty ujts mut ja muk tadyu'unan di'ibu yajkypy ja Dios di'ibu ijtrám winu xuu winu tiempu. ⁸Es ja tsajptujk 'yujspejty mut ja jok di'ibu miimp ma ja Diosu myuj'ajtun es ja myuk'ajtun. Es ni pún mbaat oj kyatuku extu ko kyujxtaayñam ja juxtujkpu ayo'on di'ibu myunajxtup ja juxtujkpu ánkusaty.

Ayo'ondsím

16 ¹Nétats nmudooy pyudsemy ja kajxy tsajptugóty di'ibu tyuk'ane'empy ja juxtujkpu anklus:

—Nujxtu es tuktaamdu'uttu ja juxtujkpu tsim di'ibu myudajtypy ja muk tadyu'unan di'ibu Dios yajkypy naxwiñ.

²Ja jawyiimbú anklus oj ñejxy. Ta ttuktaamdúty ja tsyim naxwiñ. Net pyudseemy ja muk pu'uts ñikujxmety di'ibu muk jantsy pujkp ma nidugekyu di'ibáty myudajttup ja axuk juyujku syeyu es di'ibáty nandu'un 'yawdajttup ja awinnax.

³Net ja myumajtskpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim jikymyejyñóty. Ta ja jikymyejyñ jyumbijty éxtamu ne'pyñ, du'un éxtamu o'kpu ne'pyñ. Ta 'yo'ktaadyu nidugekyu di'ibu jiky'ajttup jikymyejyñóty.

⁴Ja myudaguakpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim majatyu majnuu es majatyu nuu myuxy. Ta jyumbijttaay ne'pyñ. ⁵Nétats nmudooy ja anklus jyuna'añ:

—Dios, mijts m'ijt es mijts m'ijtrám. Wá'ats mij. Mdiimpy ja táy'ajtun es du'un xytyukkumadówt, ⁶mut ko ttuktaam tuk'yojktu miju m'ayuk kajxwá'xpu ñe'pyñ, es miju mja'ayuty. Es tyam mij xytyuk'iiky ja ne'pyñ. Pes du'un ñitákuda.

⁷Nétats nmudooy nandu'un kyajxy extu ma artal, es jyuna'añ:

—Oyu du'un, Windsún Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy. Tu xypyayo'oy yajxon mut ja táy'ajtun.

⁸Ja myumajtaxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim ma ja xuu. Es mut yu'u ni'igu oj myuju ja xu'an es tsa'aydyut ja naxwíñudu ja'ayuty.

⁹Es dū'ən ja ja'ay jantsy muk tyooydyu mut ja xu'án. Per ni mut yu'u kyajodumbijttu, kyaj t'awdajttu Dios di'ibu yajkypu tyadu tudyu'unən. Ni'igu tmu''adugooy tmugajxtugooy ja Dios.

¹⁰Ja myumugoxkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim mā yajkutfky ja axuk juyujk. Ta kyoodsudyaay mā 'yane'emy. ¹¹Net ja ja'ayaty űayya'andsu'udsudu mut ja muk pūjkun di'ibu yajnajtup. Per ni mut yu'u tkamastuttu ja 'yaxuk winma'añ di'ibu tyuundap. Ni'igu tmu''adugooy tmugajxtugooy ja Dios.

¹²Ja myududujkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim mā ja Eufrates mājnən. Ta ja nū tyutsy es 'yawa'adsat ja tyu'u ja réyuty di'ibu miindap mā xū pyudsemy.

¹³Nétats n'ijxy mā ja sarpyentu 'yaa, es mā ja axuk juyujk 'yaa, es mā nandū'ən ja kyugajxpu di'ibu andakpu 'yaa, pyudsemy tugūgū mājku'u di'ibu kuxu'kp éxtamu nootsy. ¹⁴Tyaadu yu'u dū'ənə mājku'ujaty di'ibu tyuundap ijxwū'əmən di'ibu myudajtypy ja māj'ajtun, es nūjx twowa'andu ja réyuty majaty naxwīñudu es űaymyujkta'ayudut es tsiptuna'andu mut ja Nindsun'ajtam Dios di'ibu tugekyu muk'ajtam myudajtypy, ko tpaadut ja tiempu. ¹⁵“Mudowdu es jaygyúkudu. Eǵ, Diosu 'yU'unk, nmina'añats ti'oin, éxtam ko jya'ty ja ma'tspə. Jotkujk di'ibu naty wijy es witxu, kudiibu tsoydyu'un muut jyudítut niwa'ats uxwa'ats ja'ay wyinduuy.”

¹⁶Ta űaymyujkudu ja naxwīñudu réyuty mā ja lugaar di'ibu ebreeu ja'ayaty tyukxu'ajttap Armajedón.

¹⁷Ja myujxtujkpu anklus ttuktaamdúty ja tsyim pojotm. Ta yajmudooy kajxy mā Dios yajkutfky es mā ja tsajptujk jam tsajpótm, es jyunáñ muk: —ǵTə net tyuñ jyátyuty!

¹⁸Net myiñ ja anaa júdsuk, es ja naxwīñudu jyantsypyemiimy mut ja muk ujx. Kyaj ni windii dū'əmbu ujx kyanaxy extu mā tsyondaky ja naxwīñudu ja'ay. ¹⁹Ta ja Jerusalén kajpn tsa'pxwa'xy tuguk peky. Es majaty kajpn naxwiñ jy'a'adugooydyaay. Es ja Dios tjamejtsy ja Babiloñ māj kajpn es tuk'uuga'añ ja vyinə, ja'a njuna'anum ja tudyu'unən di'ibu yajkypu mut ja 'yaku. ²⁰Net tugekyu islu es tugekyu kopk tyugooydyaay. ²¹Nandū'ən kya'ay tsajpótm yu tatsn jantsy māj'jatyuty, extu justyikxy kilu jye'emdsyuty tu'ugáty. Es ja naxwīñudu ja'ayaty tmu''adugoy tmugajxtugóy ja Dios mut ja myuj ayo'onu tadu tatsn, mut ko muk ayo'onu dū'ən yu'u.

Kujeñdyo'oxyu 'yayo'on

17 ¹Net myiñ nidu'ugu nijxtujkpu anklus di'ibu myudajttu ja juxtujkpu tsm, es xy'anmaayuts:

—Min es nduk'ixut ja tyudyu'unən ja māj kujeñdyo'oxy di'ibu uñaapy mejyñwyingujxm. ²Yu naxwīñudu ja'ayə réyuty tə űaygyayákudu es pyekyandu mut yu'u, es ja naxwīñudu ja'ayaty tə myu'uuk myumu'ugudu mut yu'u, ja'a njuna'anum t'axtijtu ja Dios es tranajxtu ja kujeñdyo'oxyu 'yaxuk winma'añ.

³Kodsu naty dū'ən tə xy'awanə, nétats ja anklus xymu'nejxy māj ittum. Jámut n'ijxy tu'ugu toxytyujk tuk'u'uñu tu'ugu tsapts axuk juyujk. Tadu axuk juyujk windikyə űini'x tmədaty mudu axuk ayuk kuxja'ay di'ibu

Dios muut twingajxpéty. Juxtujku kyubajk tmudaty es majku wyaj. ⁴Tadu toxytyujk ñaywyítxuty mut ja tsu'unk wit esu tsapts wit, es 'yoydyúñuty mut ja oorú, mut ja tsujjátypyu tsaa esu perlu. Es tmudaty ky'ujóty tu'ugu oorú tsim ujts mut ja axuukpu. Ja'a tyaadu 'yandiipy ja 'yaxuk jiky'ajtun. ⁵Es wyimbokkujxy tmudaty kuxja'ay tu'ugu xuu di'ibu tsip yajmudoop: "Ja Babiloñu muj kajpn, naxwíñudu kujeñdyo'oxyudyu tyaak es nandu'un tyaak'átyuty nidugekyu di'ibáty axuuk jiky'ajttup naxwiiñ." ⁶Nétats nbejkyu kwentu ko tadu toxytyujk múkubu naty mut ja Diosu jya'ayudyu ñe'pyñ es mut ja ñe'pyñuty pánuty o'ktu mut ko t'awdajttu ja Nindsun'ajtam Jesukristu. Es kodsu taadu du'un n'ijxy, tats du'ũñ oj njantsywyu'amu.

⁷Nétadsu tadu anklus xy'anmaay:

—¿Ti ko du'ũñ mwe'emy? Tyam nduknijáwut di'ibu 'yandiipy yu ayu'udsyu winma'añ: tadu toxytyujk esu tadu axuk juyujk di'ibu tyuk'uñaapy, di'ibu myudajtypy juxtujku kyubajk es majku wyaj. ⁸Tadu axuk juyujk di'ibu tu xy'ixy, yu'u tu'uk di'ibu jékyup jiky'ajt, es tyam kyaj ñakyjyaal'áty, per pudsumaamp kuk jutoty, es ñejxy ma kyutugooyñat.

'Ja naxwíñudu ja'ay di'ibu xyuu kya'ity kuxja'ay nekykyujxy extu ma naty kyajnumu naxwíñudu kyoj, ja'a du'ũñ wy'umadya'aydyut ko t'íxtut jatugok jya'ty ja axuk juyujk di'ibu jékyup jiky'ajt. Es yu xyujjaty di'ibu kuxja'ay ma ja neky, ja'a xyujjaty di'ibáty myudajttup ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

⁹Tyámats nnigajxut di'ibu tsojkup ja wijy'át kejy'át es yajjaygyúkt. Ja juxtujkpu kubajk ja'a 'yandiipy ja juxtujkpu kopk ma tadu toxytyujk 'yu'ũñ. ¹⁰Es nandu'unu tadu kubajk, yu'u 'yandiipy ja juxtujkpu réyuty. Nimugoxk tu 'yooktu, ja myududujkpu tam yajkutíky tyam, es ja myujjuxtujkpu, yu'u kyajnum myiñ. Es ko myínut, je'eyu waanu 'yítut. ¹¹Es ja axuk juyujk di'ibu jékyup ijt es tyam kyaj ñakyjyaaty, yu'u du'un rey ma tadu nijjuxtujkpu, es jya'ta'añ jatugok éxtum ja myuduktujkpu rey, per ñajxpu du'un ma kyutugooyñat.

¹²Ja majkpu wyaj di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un majku rey di'ibu kyaj dyajtsonda'aktunum yajkutúktat. Per 'yaxajyándup ja kutujkun éxtumu rey tuk oorun mut ja axuk juyujk. ¹³Tyadu majkpu réyuty ti'igyu wyinma'añuty, es myo'oyup ja myuk'ajttun es ja kyutujkun ja axuk juyujk. ¹⁴Tsiptunaamp mut ja Borreegu'unk. Per ja Borreegu'unk mamada'agudup, mut ko yu'u Windsun'ajtp ma windsánuty es Rey'ajtp ma réyuty. Es di'ibáty yu'u muut, Dios wooju yu'ujjaty, wyin'ix, es oy tmadundu Dios.

¹⁵Ja anklus xy'anmaayats nandu'un:

—Tadu mejyñ di'ibu tu xy'ixy ma 'yu'ũñ ja kujeñdyo'oxy, yu'u du'un 'yandiipy ja ja'ay pánuty jiky'ajttup ma maygyajpn, ma wiinkpu may ayuk kajxputy, es ma mayñaxwíñudu. ¹⁶Ja majkpu waj es ja axuk juyujk tyuk'ak'átup ja kujeñdyo'oxy, es dyajw'u'amat niwa'ats uxwa'ats. Es extu tsyu'tsta'aydyup ja ñini'x, es ñino'kta'aydyup di'ibu wu'amp. ¹⁷Diosu du'un tu pyujta'agudu es dyajtuunudu Diosu wyinma'añ, ti'igyu ñaybyujta'agudu es dyaky ja kutujkun éxtumu rey ma ja axuk juyujk extu ko yajkuyduunda'ayut di'ibu Dios ñaskajxu. ¹⁸Tadu kujeñdyo'oxy di'ibu tu xy'ixy, yu'u du'un 'yandiipy ja muj kajpn di'ibu 'yane'empy ja naxwíñudu ryéyuty.

Babiloñu kajpn kyutugoy

18 ¹Nétats n'ijxy jatu'ugu anklus jyanky tsajpótm mut ja myuj kutujkun. Ta ja naxwíñudu wye'emy kude'xy mut ja jyajun, ²es muk kyajxy:

—Tu net, tu net jiyittat'ay ja Babiloñu muj kajpn, es tu jyumbity mujku'u tsunaaydyákn. Ni pún jap kyanaky'ity. Yu'u'yu je'e'yu jap tsunaaydyup ja ka'óbyuaty, es jyap'attu ni'amuku axuk joon axuk juyujk. ³Du'un tu yajtu'yduñ mut ko ja Babiloñu kajpn tmastuty ja Dios, es wiinkpu t'awdaty, es nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty ti'igyu mut yu'u. Es ja naxwíñudu réyuty pyekytuundu mut ja Babiloñu ja'ayuty. Esu ajuuy ado'kpu di'ibaty majatyu naxwíñudu, myukja'aydyáktu mut ko ttukmudeeky nidugekyu di'ibáty amdoop es ñayyajmujpudsuma'añuty.

⁴Nétats nmudooy jatu'ugu kajxy myiñ tsajpótm, es jyuna'añ:

—Pudsumdu ma tadu kajpn, miidsuty di'ibáty nja'ay'ajttup, kudiibu xymyutpekytyúndut es kudiibu miits myajtu'yduúndut mut yu'ujuty.

⁵Ja'la ko yu pyeky tu jyantsyñipajnu, extu myubátnup ja tsajp, es tu ja Dios jyamyajtsxuty ja pyojpu. ⁶Tuunumbít nandu'un éxtamu wiinkpu tu t'axuktúñ. Múgubat majtsk du'unun éxtam yu'u tu dyaky, es taam'yo'oy majtsk du'unun myúkaty di'ibu ya'ukp éxtam yu'u oj ttaam'yo'oy. ⁷Taydyún es ya'ayow nandu'un éxtam tu myuj tu pyaadu. Pes yu'u du'un jyuna'añ jyodoty wyinma'añóty: “Tyaats n'u'uñu éxtam tu'ugu reynu. Kyajts uj ngu'ekyty'oxyuty, ni na'ats nga'ayówat.” ⁸Paaty ma tu'ugu xuu ti'in myínut ja pya'am, 'yayo'on, jyotmay, yuu, es mut ja janya'ank yajnino'ogut, mut ko Nindsun'ajttam Dios jyantsymyújuty di'ibu tu pyekymyo'oyuty es tkumadówat.

⁹Yu naxwíñudu réyuty di'ibu tu pyekytuundu mut yu'u es du'un tu dyajtgóydyu jyiky'ajttan, ñijuy ñiya'axttup ko t'ixttadu tadu kajpn ko tyoy. ¹⁰Wu'umdaaydyup jagam jyantsytsyu'ugut mut ja tyuydu'unun, es jyuna'andut:

—iAy, puroobu mij Babiloñu muj kajpn di'ibu tu 'yane'emy! Jantsy tuk pojn tu myiñ ja mduydu'unun.

¹¹Yu ajuuy ado'kputy majatyu naxwíñudu ju'uydyup nandu'un es pya'ayówdubu tadu muj kajpn, mut ko kyaj tnakypyaadut pún jyúyup ja tyeeky yaky, ¹²mut ko ni pún tkanakyjyuydyu ja oorú, ja platú, ja tsujjátypyu tsaa, ja perlú, ja oyatypyu wit di'ibu tsu'unk, tsaptspu, seedubu, kanak naxu oyatypyu kepy di'ibu pa'ak xu'kp, ja tsujjátypyu di'ibu kojpu mut ja marfil, bronsu, pujxn es ja mármol; ¹³es nandu'un ni pún tkanakyjyuydyu ja kanelu, pa'ak xu'kpu, mirru, poom, vinu, aseytu oliivú, arinu, triigu, tsajkaajuty, borreeguty, kwaayuty, kárruty, es extu ja'ayuty ijty tyo'ktup. ¹⁴Es du'un yu ajuuy ado'kputy t'anuumudut tadu kajpn:

—Kyaj xyñakymyudatyu tadu mje'xy mbeky es tugekyu tadu oyatypyu di'ibu tu xyjantsytsyegy. Tuu dun tyugoodya'ay winu xuu winu timpu yu mmukja'ay'át esu mdsuj'ajttan.

¹⁵Pánuty ajuuy ado'ktup ma ja Babiloñu kajpn es ñayyajmukja'aydyu'agudu jap, jagam tyánudut mudu tsu'ugu ko du'un 'yayówat ja kajpn, es yu'u jyuy yu'axttut:

¹⁶—¡Ay, puroobu muj kajpn! Tsuj tu 'yity éxtam tu'uga toxytyujk mut ja wiyitá oyatypyu, tsu'unkpá, tsaptspá, es 'yoydyúñuty mut ja oorá, tsujjátypyu tsaa esu perlú; ¹⁷ ¡es tuk pojún tu tyúgoyu tyadu jyiky'ajtún!

Es nandu'un yu barku yaj'ye'ebuyty esu di'ibáty tuundup jap barkoty, es di'ibáty mæduundup jikymyejyñóty, wá'umduup jagam ¹⁸ko t'íxtut pyude'eky ja jok má tyoyu tadu muj kajpn, es jyuna'andut muk:

—Ni maa du'ambu kajpn éxtam tu 'yityu tyadu muj kajpn, ¿kudii?

¹⁹Es mut ja jyotmay ñaydyukkuwujá'kudu naxway, es jyantsyjuu'uy jyantsyya'axtu:

—¡Puroobu tadu muj kajpn! Mut ja myukja'ay'át tu ñayyajmukja'aydya'agudu nidugekyu di'ibu myudajttup ja barku. ¡Es tuk pojún tu tyúgoodya'ay!

²⁰Es ja kajxy 'yakjuna'añ tsajpótm:

—Miidsuty púnuty ijttup tsajpótm, es miidsuty apóstuluty esu Diosu 'yayuk kajxwa'xpruty esu nidugekyu di'ibu Dios jya'a'ajtypy, xonda'aktu mut ko Dios tu ttukkumudoy yu tadu kajpn éxtam tu mdúnudu.

²¹Net tu'ugu anklus kumujaaabu tkone'ky ja tsaa di'ibu du'un éxtam tu'ugu muj paan, es tkujubijpu jikymyejyñóty, es jyunañ:

—Nandu'un mij Babiloñu muj kajpn, myajkujubipnaxa'añ, es ni na'a jatugok mgakuxu'ugut. ²²Ni na'a kyanakyyajmudówt mgajpnóty ja trompet xuxpu, tsajkapyñxúxpu esu arpu koobu. Es ni kyanakyyajp'átut ja mmæduumbuty di'ibu xprékyuty, es ni má kyanakyyajmudówt jap ja jujts tu'unun. ²³Kyaj jap ñakyyajjut ni tu'ugu lampru, es ni na'a jap kyanakyyajmudówt yajtúñ ja xuu má ja pújkpruty. Ja m'ajuuy m'ado'kpruty tu 'yittu naxwiñ jantsy muj, es tu twin'uundu nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty mut ja byuruja winma'añuty.

²⁴Pes má tadu kajpn tu yajpaaty temy yeky ja Diosu 'yayuk kajxwa'xpruty ja ñe'pyñ, es ja ñe'pyñ di'ibu Dios jya'ay'ajtypy, es nidugekyu ja ñe'pyñ ja ja'ay di'ibuty ja'ay ya'o'kudu naxwiñ.

19 ¹Nétuts nmudooy jantsy muk ja ja'ayuty kyajxta tsajpótm, es jyuna'andu:

¡Awdattu Dios!

Yu nitsokun, muj'ajtún esu muk'ajtún,

y'u Dios jya'a'ajtypy.

²Pesu Dios paye'epy mut ja tuy'ajtún,

es tu tmo'oy ja kumudo'on ja muj pekykyajpn es ñujxut ayodaknoty.

Mut ko tu dyajpekytyúñ ja naxwíñudu ja'ayuty

es dya'e'ky ja Diosu myæduumbuty,

paadyu Dios yajumbijtxuty.

³Net jyunandu jatugok:

—Awdattu Dios. Pes timjókup winu xuu winu tiempu má yajnine'egyuu taadu.

⁴Es ja ni'l'px majtáxkpu mujja'aydyujk es ja nimajtáxkpu jiky'ajtruty di'ibu ijttup Dios windum, ñaygyoxtonaaydyákudu, t'awdajttu Dios es jyuna'andu:

—Wa'an du'unuty. ¡Awdajtta'aydyu Dios!

⁵Nétats nmudoogajxy mā uñaaybyajn mā Dios yajkutíky, es jyana'añ: Miidsuty di'ibáty myuduundap ja Nindsun'ajtum Dios, mujja'ay mutsk ja'ayuty, awdattu Dios.

Nixudún ja Borreegu'unk

⁶Nmudooyats nandu'un ko nimayja'ay kyajxtu, du'unuts nmudooy éxtumu nuudax 'yúatsy pyumimy, es éxtumu anaa muk ya'axy, es jyana'andá:

Awdajtta'aydyu ja Nindsun'ajtum Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, mut ko yajkutíky.

⁷N'okxondákum, n'okjotkujkum es n'okwindsu'kum, mut ko Dios jyantsymyújuty es tu net tpaaty mā ja Borreegu'unk pyuka'añ, es tu ja ñudo'oxy ñayjuj'ixyuty.

⁸Tu yajmo'oy ja wit ja oybyu es ja wá'atspu di'ibu tu'x judsujkp, es ñayxyóxudat.

Pes ja oybyu wit ja'a 'yandijpy ja oybyu di'ibu tyuun kyajxtup ja Diosu jya'ayuty.

⁹Nétats ja anklus xy'anmaay:

—Kuxja'ay: “Jotkujkaty di'ibáty tu yajwówdu mā tyadu xuu ko ja Borreegu'unk pyuka'añ.”

Es xy'ak'anmaayuts:

—Tyaada du'un tuy'ajtun di'ibu Dios kyajxypy.

¹⁰Njakoxtanayáñuts anklus tyeky'ujxy, es nja'awdatáñuts, per yu'uts xy'anmaay:

—Katú du'un m'adu'utsy. Nmudiimbyats ja Dios éxtum mij, es éxtumu mmugu'uguty di'ibu pyanajxtup ja Jesusu 'yuxpujkan. Awdat ja Dios.

Pes ja tuy'ajtun di'ibu Jesús yajk, ja'a yu'u di'ibu wyinma'añmyeepy ja Diosu kyugajxpu.

Di'ibu tyuk'uñaapy ja poop kwaay

¹¹Nétats n'ijxy ja tsajp awá'ats, es kyuxe'eky tu'ugu poop kwaay. Es di'ibu tyuk'uñaapy txu'aty Di'ibu Kyuydyiimpy Ja 'Yayuk, es nandu'un txu'aty Tuy'ajtun, mut ko tuy'ajtun muut pyayo'oy es tsiptún. ¹²Yu wyiin du'un éxtumu junya'ank jyantsytye'xy, es jam kyubajkkujxm tmudaty may ja koronu. Es tmudaty ja xuu kuxja'ay di'ibu yu'ayu naydi'igyu ñija'ap. ¹³Es ja wyit ne'pyñ ne'pyñ. Es txu'aty Diosu 'yAyuk. ¹⁴Es pyanajxudu tugoymyay nidsiptuumbuty di'ibu tsajpótm. Ak poop ja wyit, ja oybyu es wá'atspu, es ak poop kwaaygyujxy. ¹⁵Es di'ibu xyu'ajtypy Diosu 'yAyuk, jap 'yaajóty pyudsemy tu'ugu espaadu jajppu, es yu'u muut dyajtsayuta'añ ja naxwíñudu ja'ayuty. Es yajkutuka'añ mudu pujndajk. Es ttukkumudowa'añ, mut ko Dios di'ibu tugekyu muk'ajtun myudajtypy, jyantsy'ajkanu mut ja naxwíñudu ja'ay. Paadyu du'un ttukkumudowa'añ éxtum ko jyawu yajwinma'atsy ja uuvu tuump. ¹⁶Es tmánejxy kuxja'ay mā ja kyapu es mā ja pyuuy tyadu xuu: “Rey'ajtp mā réyuty es Windsun'ajtp mā windsúnuty.”

¹⁷Nétats n'ijxy tu'uga anklus tyanu jam xuu ñikujxm es t'anuumadu jantsy muk ja joon juyujk di'ibu ka'agudijtp:

—iMin naymyúkudu ma ja muj xuu di'ibu Dios tyunaampy! ¹⁸Min es xytsyu'utstat ja tsyu'udsyadyu réyuty esu soldaadu windsúnuty, ja jotmuk ja'ayuty, ja kwaayuty es mat ja di'ibu tuk'uñaayudap, nidugekyu ja'ay ja tsyu'udsyuty, púnuty yajjuudyup es púnuty awa'atstuuy ijttap, nandu'un ja muj ja'ay mutsk ja'aybyu.

¹⁹Nétats n'ijxy ko ja axuk juyujk es ja naxwíñudu ryéyuty dyajnaymyúkudu syoldaaduty es tsiptuna'añ mat ja di'ibu poop kwaagyujxy es mat ja ñidsiptuumbuty. ²⁰Per ja axuk juyujk yajtsuum ti'igyu mat ja kugajxpu di'ibu andakp, di'ibu naty tu ttuñ axuk juyujk wyinduuy ja muj ijxwu'amun di'ibu myudajtypy ja mujajtan. Es mudu tyadu muj ijxwu'amun ja kugajxpu di'ibu andakp tu twin'uundu naty di'ibáty tu ñayyákyuty es ja axuk juyujk tsa'ayadut, es t'awdajtta ja 'yawinnax. Net nimajtsk yajkujudu'uju jiigyuty ma yu mejyñ di'ibu teepy azufrú. ²¹Es yu syoldaaduty ya'o'ktaay mat ja 'yespaadu di'ibu pudsump 'yaajóty di'ibu tyuk'uñaapy ja poop kwaay. Es nidugekyu joon juyujk di'ibu ka'agudijtp 'yujts jyotkudaktu mudu tadu tsyu'udsyuty.

Mil jumujtpu

20 ¹Nétats n'ijxy tu'uga anklus jyanaky tsajpótm mat ja kuk jutú 'yawatsn, es tkawítsyuty tu'uga muj kadenu. ²Ta tmajtsy ja sarpyentu, tadu majku'ugópk, ja Satanás, es tkawu'uñ ttekywyu'uñ mat ja muj kadenu, es 'yítut tsimy tuk mil jumujt. ³Ta tkujabijpu kuk jutoty, es dyajni'adijky ijxwu'amun muut kudiibu tnakywyin'uunat ja naxwíñudu ja'ayuty extu ko kya'pxut tuk mil jumujt. Ta naty koonam 'yok'yajnasmatsuya'añ waanu.

⁴Nétats n'ijxy uñaaybyajnaty, es jam 'yu'uñudu di'ibátyu naty tu t'axájudu ja kutujkun es pyayo'oydyut. Yu'adyu du'un di'ibu yajnibo't ja kyubajkaty mat ko tranujxtu ja Jesusu 'yuxpajkun es tkajxwa'xudu ja Diosu 'yayuk. Nandu'un kyaj t'awdajtta ja axuk juyujk es ni ja 'yawinnax, es ni tkakupajktu yajtsa'ayut wyimbokkujxy o ma ky'u mat ja axuk juyujku syeyu. Es ja Dios yajjikypuykudu, es 'yana'amdu mat ja Kristu tuk mil jumujt. ⁵Tyaadu du'un ma tim jawyiinu Dios dyajjikypyejky ja ja'ayuty. Per di'ibu akwu'amdu ja o'kruty, yu'ujuty kyaj jyikyuyúktat extu ko kya'pxut tuk mil jumujt. ⁶Kuni'xy es jotkujkaty di'ibátyu Dios yajjikypuykudap ma tyadu jawyiimbu jikyuyujkun. Kyaj pyaadudut ja ayo'on di'ibu du'un éxtumu ja'ay 'yooktu myumajtsk ok, ja'a du'un tmadúndut ja Dios esu Kristu éxtumu teedyuty, es 'yana'amdu mat ja Kristu tuk mil jumujt.

⁷Ko naty tu ñaxy tuk mil jumujt, ta Satanás yajnasmatsuya'añ ma tsyimy'ity. ⁸Es net ñajxut naxwíñ, es nujx twin'uñ tugekyu naxwíñudu, ja Gook naxwíñudu esu Magook naxwíñudu. Ja Satanás yajnaymyujkta'ayudap nidugekyu naxwíñudu ja'ayuty di'ibu ni mbaat nga'okmadsyo'onu, du'un éxtumu pu'u di'ibu jikymyejyñbyu'aay, es tsiptuna'andu. ⁹Oytyim madsooty ma tugekyu naxwíñudu ta tso'ondú, es dyajnadujktu nidugekyu Dios ja ja'ayuty ma ja kajpn di'ibu Dios jyantsytsyejpy. Peru Dios

dyajjanajky tsajpótmə jənya'ank di'ibu mʉut tnino'ktaay nidugekyə tadə ja'ayuty. ¹⁰Net ja məjku'ugópk di'ibu naty ja'ay tu twin'uuñ, yajkujudu'uju mə ja mejyñ di'ibu teepy azufrə, mə naty nandu'un tu yajkujudúwə ja axuk jəyujk es ja kugajxpu di'ibu andakp. Jap 'yayówut xuuñ koots winu xuu winu tiempə.

Payo'oyun mə ja poop uñaaybyajn

¹¹Nétats n'ijxy ja Dios 'yu'uñu mə tu'ugu məj uñaaybyajn poorpə. Esə tsajp esə naxwíñudu jyugaktə mə naty 'yity, es ya'ijxtəgoodyaay. ¹²Es n'ijxyəts ja o'kputy, məj mutsk, tyánudu Dios winduuy. Ta ja neky oj ya'aya'pwa'xy, es ya'ixy wi'ix tu tyundu nidu'uk nidu'uk. Es nandu'un wiinkpə neky ya'aya'pwa'xy mə 'yity kuxja'ay ja xuuujuty púnaty jiky'ajttəp winu xuu winu tiempə. Esə Dios tpayo'oy es ttukkumudooy ja o'kputy éxtəm nidu'uk nidu'uk tu 'yadu'utstə, də'un éxtəmə naty 'yity kuxja'ay nekykyujxm. ¹³Tam 'yijttə tugekyə ja o'kputy, ja'a mʉut di'ibu o'ktə mejyñóty, es tugekyə yajpayo'oydya éxtəm tii tu ttundu. ¹⁴Yə o'kun esə infyernə tu naty nandu'un dyajktə'aydya ja o'kputy tugekyə di'ibu naty yə'ujuty myudajttəp. Net ja o'kputy yajkujudúwədə mə ja mejyñ di'ibu ya'amp éxtəmə juun. Ko ja'ay jam 'yayowdə, də'un ja'a éxtəm 'yooktə myumajtsk ok. ¹⁵Ja'ayə ja'ay di'ibu xuu kuxja'ay nekykyujxy mə yajjaaybyéty ja xuuujuty púnaty jiky'ajttəp winu xuu winu tiempə, yə'uyə kyaj yajkujudúwədə mə ja mejyñ di'ibu ya'amp éxtəmə juun.

Jembyə tsajp esə jembyə naxwíñudu

21 ¹Nétats n'ijxy ja jembyə tsajp esə jembyə naxwíñudu, mət ko yə jawyiimbə tsajp esə jawyiimbə naxwíñudu kyaj maanu, es kyaj maanu jikymeyjyñ.

²Es n'ijxyəts nandu'un ja jembyə Jerusalén kajpn di'ibu tso'omp tsajpótmə mə Dios, es kyada'aky, es jantsy tsuj oydyúñ éxtəmə pəjkpə toxytyujk ko pyuka'añ. ³Es nmudoogajxyəts jantsy muk mə uñaaybyajn mə Dios yajkutíky, es jyuna'añ:

—Tyamə net ja Dios 'yity mət ja ja'ayuty, es jyiky'ata'añ mət yə'ujuty, es yə'ujuty tja'ay'ata'añ. Ku'am ja Dios 'yita'añ mət yə'ujuty, es Dyios'átədat. ⁴Esə Dios yajtátsxədat tugekyə ja wyinnə. Kyaj 'yok'ijnət ja o'kun, ja'uy yaxən o ja pəjk ado'onən, ja'a ko tugekyə di'ibu tu 'yity, tu ja'a ñaxy kyexy.

⁵Net ja di'ibu uñaapy mə yajkutíky jyunáñ:

—Ujts nyajkejpy tugekyə ak jemy.

Nandu'un jyunáñ:

—Kuxja'ay, mət ko tyaadu di'ibuts ngajxypy, təy'ajttənu'u es mbaat xymyubeky.

⁶Nétats xy'anmaay:

—Tu net yajkuudyuunda'ay. Ujtsə də'un éxtəm ja A es éxtəmə Z, ujtsə də'un ja jawyiimbə es ja tim okpə. Di'ibu tátsəp, ujtsəts nnamo'oyəp es t'uugət ja nəə di'ibu pədsəmp mə myuxy es dyaky ja jiky'ajttəp. ⁷Es di'ibu myumadakypy ja pojpn, yə'uts nmo'oyəbu tyaadu éxtəmə kyuma'añ, ujtsə də'un xyDyios'átəp, es yə'uts n'u'unk'átəp. ⁸Per di'ibáty jyəjpja'adəp,

di'ibátyuts uj xykyamubujktup éxtumú Yajnutsókpú, di'ibáty jiky'ajttup axuuk, yajja'ay'o'ktup, mû'induundup, bruju'ajttup, 'yawdajttup di'ibu kyaj Dyíósuty, es nidugekyú di'ibu andáktup, taadaty nidugekyú pyaadudu es yajpujta'agut má ja mejyñ di'ibu teepy azufrú. Ko ja'ay jam 'yayowdu, du'un ja'a éxtumú ja'ay 'yooktu myumajtsk ok.

Jembyu Jerusalén

⁹Nétuts xyñimiñ nidu'ugu anklus di'ibu tá ttuktaamdu'uty ja tsyim mut ja ayo'on, esuts xy'anmaay:

—Min es nduk'ixut di'ibu pyukaampy ja Borreegu'unk.

¹⁰Net mudu Espírítu Santu myuk'ajtun oj xyajnejxyuts má tu'ugu muj kopk jantsy kujxm, es xytyuk'ijxyuts ja muj kajpn Jerusalén kuni'xypyú ko kyuda'aky, jam tso'oñ tsajpótm má Dios 'yity. ¹¹Esú tadú kajpn jantsy tû'xp mut ja Diosú jyajun. Esú tyu'xun du'un éxtumú tsujjátypyú tsaa, éxtumú tsaa'ju'unk di'ibu xú'ajtypy jaspe, wá'ats éxtumú viidru. ¹²Es juwudity ja kajpn ñabótsyuty majpxy es kujxm, mut majmajtskú tyujk aa. Es tu'uk tu'ugu tujk aa tmudaty tu'ugu anklus di'ibu kywentu'ajtypy. Es má tadú tu'uk tu'ugu tujk aa 'yity kuxja'ay tu'ugu xyúú ja majmajtskpú Israelú myaank. ¹³Tugúuk 'yixy ja tujk aa má xúú pyudsemy, tugúuk 'yixy má yukpoj myiñ, tugúuk 'yixy má ja xúú tsi'lity es jatugúuk 'yixy má myiñ ja jamboj. ¹⁴Ja potsy di'ibu ñabots'ajtypy ja kajpn, majmajtskú 'yujx tmudaty. Es má ja majmajtskpú potsy ujx kuxja'ay 'yity tu'uk tu'ugu xyúú ja nimajmajtskpú Borreegu'ungú 'yapóstulú.

¹⁵Yú anklus di'ibuts xymyugajx tmudaty tu'ugu oorú kijxn, es tkijxa'añ ja kajpn, ja tyujk aa es ja ñabots. ¹⁶Ja kajpn kwadraadu 'yity, yú yeñ'ajtun ti'igyú mut ja wyooñ'ajtun. Ja anklus tkijxy ja kajpn mut ja kyijxn, esú yeñ'ajtun wyinjajty majtsk mil jamajtsk mugo'px kilometrú. Yú yeñ'ajtun, ti'igyú yú'ú mut ja kyujxm'ajtun esú wyooñ'ajtun. ¹⁷Net tkijxy ja wyooñ'ajtun ja ñabots, es wyinjajty tugu'px mugoxk metrú. Ja kijxn di'ibu ja anklus yajtiimpy, du'un ja yeñ'ajtun éxtum di'ibu ja'ay yajtiimpy.

¹⁸Ja kajpn nabots pyótsyudyú naty mut ja jaspe tsaa. Es ja kajpn, ak tim wá'ats oorú, du'un kyuxe'eky éxtumú viidru wá'atspú. ¹⁹Ja kajpn nabots pyotsy'ujx mut kanak naxú oyatypyú tsaa. Ja jawyíimbu tsaa txu'aty jaspe. Ja myumajtskpú txu'aty zafiiru, ja myuduguukpú txu'aty ágatú, ja myumajtáxkpú txu'aty esmeraldú, ²⁰ja myumugoxkpú txu'aty ónise, ja myududujkpú txu'aty kornalinú, ja myujxutujkpú txu'aty krisólítú, ja myuduktujkpú txu'aty berilú, ja myudaxtujkpú txu'aty topasyú, ja myumajkpú txu'aty krisoprasú, ja myumajk tu'ukpú txu'aty jasintú, ja myumajmajtskpú txu'aty amatistú. ²¹Ja majmajtskpú tujk aa, majmajtsk je'eyú ja perlú. Tu'uk tu'ugu tujk aa, ti'igyú je'eyú t'agaj'áty ja perlú. Es ja muj tu'u di'ibu kajpngijky, ak tim wá'ats oorú, éxtumú wá'ats viidru.

²²Es kyajts n'ijxy ni tu'ugu tsajptujk jap, mut ko yú Nindsun'ajtun Dios di'ibu tugekyú muk'ajtun myudajtypy, esú Borreegu'unk, yú'ú tsyajptujk'ajttubu tadú kajpn. ²³Tadú kajpn kyaj tseky esú xúú es ni yú po'o ñi'ánudat, mut ko Dios esú Borreegu'unk, ja'a jyajun muut kyude'xyuty. ²⁴Es ja jajun má tadú kajpn, ja'a kyudu'xup nidugekyú naxwíñudu ja'ay, es

ja naxwíñudu réyuty tmámíndut ja myukja'ay'át ma ja kajpn. ²⁵Du'uhum wya'umut awa'ats ya kajpn nabots aa. Ni na'a kya'adúkat, mat ko jap kyaj kyoodsuya'añ. ²⁶Es ja naxwíñudu ja'ay tmámíndut ja myuj'ajtun es ttukwindsu'ugudut ja Dios. ²⁷Es ni na'a kyatákudu di'ibu axuuk, o di'ibu tsoydu'un mat, o win'u'umbaty, yu'uyu tákudap di'ibu xuu ijtp kuxja'ay jap Borreegu'unk ñekykyujxy ma yajjaaybyéty ja xuuajaty pánuty jiky'ajttap winu xuu winu tiempu.

22 ¹Nétats ja anklus xytyuk'ijxy tu'ugu majnuu di'ibu mujxp ma uñaaybyajn ma Dios esu Borreegu'unk yajkutúktu. Tadu nuu jantsy wa'ats éxtumu viidru, es yu'u du'an yajkupy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ²Tadu nuu pyae'eky maj tu'ugijky ma tadu kajpn. Es majnuub'aay majtsk adu'um yoñ ja kepy di'ibu yajkupy ja jiky'ajtun es tyuamp'áty majmajtsk ok tuk jamajtpu, wínduk po'o'jaty tyuamp'áty. Es ja kepy'aay yu'u tsooy'átap ja naxwíñudu ja'ayuty. ³Es ni ma kyanaky'ítat ni tii di'ibu kajxpojkr.

Ma tadu kajpn, Dios esu Borreegu'unk yajkutuka'andu, esu myuduumbaty 'yawdata'anudu, ⁴es 'yíxtap ja Dios ja wyiin jyujp, es tmudáttut ja Diosu xuu ma wyimbok. ⁵Jap kyaj kyoodsuya'añ. Es di'ibáty ijttap jap, kyaj ttsóktut ni ja lyampru es ni yu xuu ñijájudut, mat ko yu Nindsun'ajtam Dios kudu'xánup, es yajkutúktut winu xuu winu tiempu.

Tsojk ja Kristu myina'añ

⁶Nétadsu anklus xy'anmaay:

—Tyadu ayuk, tuj'ajtunu'u es mbaat xymyubuktu. Paadyu Nindsun'ajtam Dios di'ibu wyinma'añmyeepy ja kyugajxpaty, yu'u tu tkexy ja 'yanklus es yajtuk'ixa'andu ja myuduumbaty di'ibu tsojk tunán jatánup.

⁷Du'an ja Jesukristu jyuna'añ:

—¡Mudoo'íttu! ¡Tsojkuts nmina'añ!

¡Jotkujk di'ibáty pyaduundup ja n'uxpxjukunats di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky!

⁸Uj Fwank. N'ijx nmudoots tugekyu tyadu. Es kots n'ijxtaay nmudoodaay, taats nnaygyoxtnaaydyáku anklus tyeky'ujxy di'ibudsu naty tu xytyuk'ixy, es nja'awdatáñuts. ⁹Per yu'uts xy'anmaay:

—Kátats xy'awdaty. Nmudiimbyats ja Dios, éxtum mij, es éxtumu mmugu'uguty di'ibu Dios ja 'yayuk kyajxwa'xudup, es nidugekyu di'ibáty pyaduundup ja Diosu 'yuxpxjukun di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky. ¡Awdat ja Dios!

¹⁰Es ja anklus xy'ak'anmaayats:

—Kajxwa'x yajxónu tyadu Diosu 'yuxpxjukun. Katu xykyuyu'utsy, mat ko tu dun tyimpaty ja tiempu ma yajkuydyuna'añ. ¹¹Pánuty axuuk adátstap, wa'anu du'an t'aktimtuun'adu'utstu; es pánuty pyanujxtap ja ka'oybyu winma'añ, wa'anu du'an t'aktimpanujx'adu'utstu; es pánuty pyanujxtap ja tuj'ajtun, wa'anu du'an t'aktimpanujx'adu'utstu; es pánuty kyuyduundup ja Diosu wyinma'añ, wa'anu du'an t'aktimkuydyuun'adu'utstu.

¹²Du'anu Jesukristu jyuna'añ:

—¡Tsojkuts nmina'añ! Es kots nmínat, nmo'oya'añats nidu'uk nidu'uk éxtum pyaadyuty wi'ixáty tu jyiky'attu. ¹³Ujtsu du'an éxtum ja A es éxtumu

Z, ujtsu du'un ja jawyiimba es ja tim okpa. Ujtsu du'un di'ibu tugekyu yajtsondák, es ujtsu du'un nandu'un di'ibu ya'abatadyaapy. ¹⁴Jotkujkudyu taaduty di'ibáty tu tpujtu yajxonu wyit, ja'a njuna'anum di'ibu tu jyodumbittu es tu tmastu'uttu ja pyojpa. Yu'udyu dun je'eyu pátudap tyákut ma tadu kajpn es tju'xut ja ujts tuump di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu. ¹⁵Mat ko ni na'a mbaat kyatákuda jap di'ibu myudajttup ja axuk winma'añ, yu brújaty, ma'induumbuty, yajja'ay'o'kpaty, yu di'ibu 'yawdajttup di'ibu kyaj Dyíósuty, es di'ibáty tsojktup tyuundap ja andakun.

¹⁶Uj Jesús, tuts ngexy ja n'anklus es t'awánut nidugekyu ja mubujkpatujk ma ñaymyúkuda. Ujtsu du'un ja Davitu tuump 'yaats, es ujtsu du'un éxtumu jayxyuu di'ibu móñum pudsuump.

¹⁷Yu Espírítu Santu esu Borreegu'ungu ñado'oxy, ja'a njuna'anum ja ja'ay di'ibu myubujktup ja Jesukristu, ja'a junándap:

—¡Min!

Es di'ibu myumudeepy, wa'an nandu'un tjuna'añ:

—¡Min!

Es di'ibáty tútsudap, wa'an tmindu es t'axájudut nadu'uñu ja nuu di'ibu yajkypy ja jiky'ajtun winu xuu winu tiempu.

¹⁸Uj n'anmaabyuts nidugekyu di'ibáty myudoo'ijttup yu Diosu 'yayuk di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky, pun ja pún tnikón yu tyaadu di'ibu ijtp kuxja'ay, Dios nandu'un niko'onxudap ja 'yayo'on di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky. ¹⁹Es pun ja pún oynu'unun tpuwitsy yu ayuk di'ibu ijtp kuxja'ay ma tyadu neky, Dios nandu'un puwijtsxudap di'ibu naty pátap tju'xut ja kepytuump di'ibu yajjiky'ajtp, es kyaj tyákut ma ja Diosu kyajpn. Yu kepytuump esu Diosu kyajpn kuxja'ay 'yity ma tyadu neky.

²⁰Di'ibu tyaadu ñigajxypy, du'un jyuna'añ:

—Tsojkuts nmina'añ.

Es nandu'unuts njuna'añ:

—Wa'an du'unuty. ¡Min, Nindsun'ajtam Jesús!

²¹Wa'ana Nindsun'ajtam Jesús tkunu'xtu nidugekyu ja Diosu jya'ayaty.